

อย่าตัดราก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

โยม ๑ : ก็อยากให้พระอาจารย์สอบอารมณ์นะคะ

หลวงพ่ : ว่าไป ว่าไปเลย

โยม ๑ : คือตอนนี้โยมปฏิบัติอยู่นะคะ ก็คือปฏิบัติก็คือแบบ มันก็ว่างนะคะ มันก็ว่าง แล้วก็ไม่มีอะไร แล้วก็พอมันว่างเสร็จ ตอนหลังความว่างมันก็หายไป มันก็มีแต่ความเฉยๆ แม้กระทั่งตอนนี้ก็มีแต่ความเฉยๆ ทีนี้ตอนนี้ ตอนที่มันมีความเฉยๆ มันไม่มีอะไรจะทำ ทุกอย่างมันมองเป็นธรรมชาติ มันจบแค่นี้หรือว่ามันมีอะไรต่ออีกไหม

หลวงพ่ : โยมไม่ทำอะไรกันเลยทีเดียว

โยม ๑ : ไม่ได้ทำอะไรเลย

หลวงพ่ : ใช่ เพราะเวลาเราพูดถึงธรรมะกันอยู่ เวลาเราเอาหนังสือเขามาดูกันเห็นไหม ว่าธรรมะเป็นธรรมชาติ ทุกอย่างเป็นธรรมชาติ ทุกอย่างเป็นอัตโนมัตติ เราบอกว่าอัตโนมัตติคือสูญใจ เราเทศน์อยู่กันหนึ่งคืนสู่กิเลส “คืนสู่กิเลส” พวกเรานี้เกิดจากอวิชชา กิเลสพาเราเกิดขึ้นมา แล้วเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วก็มาประพาศปฏิบัติกัน ประพาศปฏิบัติกันด้วยความเข้าใจผิดนะ ด้วยความที่ที่เราเข้าใจผิด พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวางนะ นี่มันเรื่องธรรมดาพื้นฐานเลย

โดยธรรมะ โดยธรรมชาติของชาวพุทธ พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง พระพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยไปสู่ความว่าง เราก็ปล่อยวางกันแล้ว เราเป็นคนดีไปแล้วเห็นไหม คืนสู่กิเลสไง คืนสู่จุดเริ่มต้นไง คืนสู่ที่มา คำว่าที่มานะ ที่มาที่ไป มันมีจุดเริ่มต้นมาจากสิ่งที่ดินะ คืนสู่กิเลสนะ กลับยอมจำนนกับมารของเราเอง

เพราะคำพูดของโยมมันฟังแล้ว ว่าที่แรกทำให้ปฏิบัติให้ว่าง เขาบอกให้ปฏิบัติให้ว่างกัน ว่างไปว่างมาเห็นใหม่ ความว่างมันไม่มี ก็เลยเฉยๆ เห็นใหม่ ความว่างมันไม่มี มันเอาอะไรมาว่าง มึงเอาที่ไหนมาว่างนะ ว่างกูก็เอาของสอดเข้าไปก็จบ มันก็ไม่มีอะไรว่าง

โยม ๑ : แต่โยมก็เคยปฏิบัติกับหลวงปู่เทศก์ กับพระอาจารย์...อย่างนี้ ก็คือดูกาย อันนี้มันก็มาผสมผสานกันนะคะ ก็ที่นี้ไอ้ความว่างที่พูดคือมันว่างแล้วแบบ ความเย็นเรามีมากขึ้น ความละเอียดเรามีมากขึ้น เรามีอะไรมากขึ้นอย่างนี้ มันจะเป็นตัวอย่างที่พระอาจารย์พูด

หลวงพ่ : ไม่ใช่เป็นเหมือนกันหมด เพราะอะไร เพราะเราคาดการณ์ไม่ถึง พวกเราคาดธรรมะไม่ถึง คาดธรรมะไม่ได้ โดยสามัญสำนึกโดยธรรมชาติของมันนะ ทุกคนนะกลัวผี ธรรมชาติของคนนะกลัวผี กลัวสิ่งลึกลับ กลัวอะไรต่างๆ เราบอกเลย เพราะจิตวิญญาณมันเคยเกิดในวัฏฏะ จิตวิญญาณของเราเคยเกิดในวัฏฏะ ตอนที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์นี้ สิ่งที่เราเคยเกิดเคยเห็นมา มันมีข้อมูลในหัวใจ

แต่นี่นิพพานนะ ตั้งแต่พระโศดบัน สกิทาคา อนาคตขึ้นไป มันไม่เคยมีอยู่ในหัวใจของใคร ใครถึงจินตนาการเรื่องอริยผลนี้ไม่ได้ ที่นี้พอเราจินตนาการไม่ได้ปั๊บ เราก็พูดถึงความว่างกัน เพราะวานิพพานคือเมืองพอ เมืองว่าง นิพพานคือเมืองแก้ว เขาก็ว่ากันไป ที่นี้พอว่ากันไป พอครูบาอาจารย์มาสอนนี้

เราจะพูดเราจะปูพื้นฐานเลยว่า ที่ว่าคำสอนให้ทำกันอย่างนั้น อย่างนั้น จะเป็นการแบบว่าอะไรนะ เป็นการลัดสั้น เป็นการทำความสะดวกในการประพฤติปฏิบัติ ในสมัยปัจจุบันนี้ชาวพุทธเราไปกำหนดพุทโธ ทำสมถะเป็นการเสียเวลามาก เป็นการแบบว่าเป็นมิจฉาสมาธิ จะเป็นการตัวแข็ง ตัวทื่อ ตัวอะไร อันนั้นมึงพูดของมึงเอง มึงรู้จากปัญญาของมึงเองนั่นนะ เพราะอะไร เพราะมันไม่เคยเจอความจริงเลย

ตั้งแต่สมัยหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้ามาเลย “ศีล สมาธิ ปัญญา” เขาบอกว่าปัญญาๆ ที่ว่าปัญญาวิมุตติ จะเป็นปัญญาๆ กันนะ มันอ้างอิงนะว่าปัญญา ปัญญาของใคร มหาโจรว่าปัญญา คุณิ ไอ้พวกคดโกงนะ คดโกงมันใช้อะไร มันไม่ใช่ปัญญามันใช้อะไร แล้วมันปัญญาของใคร ปัญญาอย่างนี้ ปัญญา

อย่างเราที่มันเกิดขึ้นมานี้ มันเป็นปัญญา ปัญญาจากสามัญสำนึก มันไว้วางใจไม่ได้หรอก เพราะปัญญาสามัญสำนึก ทุกอย่างที่ยังเกิดขึ้นมานะ มันเกิดขึ้นมาจากจิต

กล่องกระดาษนี้มันมีปัญญาไหม ขวดน้ำนี้มันจะเกิดปัญญาขึ้นมาได้ไหม วัตถุ มันเกิดปัญญาขึ้นมาไม่ได้เลย ปัญญาที่มันจะเกิดขึ้นมาต้องมีจิต จริ่งไหม จิตของเรามี อวิชา จิตของเรานี้ถ้าไม่มีอวิชา มันไม่มาเกิดเป็นมนุษย์หรอก แล้วถ้าปัญญามันเกิดขึ้นมาจากจิตที่มีอวิชา ไว้วางใจมันไม่ได้ไหม ที่ว่ามันมีปัญญาๆ ใจ ต้องใช้ปัญญาพิจารณา สายตรงๆ มันเป็นโลกียปัญญา มันเป็นปัญญาของมาร

บังเอิญมันเอาปัญญาอย่างนี้ ควบคุมมารหน่อย แล้วก็ไปตรีกในธรรมะ พระพุทธเจ้าใจ พอไปตรีกในธรรมะพระพุทธเจ้าขึ้นมาเห็นไหม พระพุทธเจ้าสอนให้มีการเสียสละ พระพุทธเจ้าสอนให้มีการเสียสละทาน พระพุทธเจ้าสอนเรื่องการกตัญญู กตเวที พระพุทธเจ้าสอนเรื่องมรรค เรื่องญาณ เรื่องผลนะ ว่าพุทธพจน์ อู้ฮู..นี่ดีมากเลย ฮู..เมื่อก่อนเราเป็นคนเลว เลวมากเลย เดียวนี้เป็นคนดีไปหมดเลย อู้..นี่ดี นี่แหละดี ธรรมะนี้ดี

ธรรมะสอนแค่นี้หรือ ธรรมะสอนแค่นี้รี ธรรมะของพระพุทธเจ้าสอนนี้ สอนอย่างนี้ พฤติกรรมอย่างนี้ แบบว่าสอนคฤหัสถ์ไง สอนคฤหัสถ์แบบคนแบบสังคม สัตว์มนุษย์ สัตว์มนุษย์เป็นสัตว์สังคม อยู่ด้วยกันก็เสียสละ อยู่ด้วยกันก็ให้อยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุขใจ ความร่มเย็นเป็นสุข ที่นี้มันก็เป็นสามัญสำนึกของมนุษย์ใช่ไหม มนุสสเทโว เป็นมนุษย์เทวดา มนุษย์เดรัจฉานเป็นมนุษย์เดรัจฉานนะ ที่นี้มนุษย์นะ พอมันมีจิตใจที่ดีขึ้นมา มันก็เป็นมนุษย์ที่ดีขึ้นมา ก็เท่านั้นนะ กว้างๆ สบายๆ ก็เท่านั้นนะ

ศีล สมาธิ ปัญญา ไม่เกิดสมาธิ ปัญญาที่ฆ่ากิเลสเกิดไม่ได้ ไม่มีสมาธิ ปัญญา ที่การฆ่ากิเลสเกิดไม่ได้

แล้วอย่างที่ยอมรับว่าว่างๆ ว่างๆ ที่ยอมรับว่างๆ ว่างๆ มา ว่างมาจนตัวเบาเป็นสมาธิ หรือเปล่า ก็ไม่เป็น ไม่เป็นสมาธิ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะความว่างมันว่างโดยธรรมชาติของมัน เราบอกเลยธรรมชาติของจิตเรา คนเรานี้แหละ อย่างเช่นเรา อู้ฮู มีคนทำให้เราเจ็บช้ำน้ำใจจนเราคิดจะฆ่าตัวตาย

เราเสียใจจน อู้ฮู้ จะเอาหัวฟาดแผ่นดินตายเลย มันมีคนมาปลอบใจ มีคนมาอะไรสักพักหนึ่งทำไมมันหายไป กาลเวลามันพิสูจน์มันหายไปแล้ว นี่ไง แล้วสิ่งที่พิสูจน์ไปแล้ว นี่ไงธรรมชาติของมัน ธรรมชาติเขามีความทุกข์ ธรรมชาติของจิตที่มันวิตกกังวล ธรรมชาติของจิตที่มันจะทำลายตัวมันเองไง กาลเวลาหล่อเลี้ยงมันได้นะ กาลเวลาสามารถทำให้มันเบาบางลงได้ โดยธรรมชาติของมัน

ธรรมชาติเป็นอย่างนี้อยู่แล้ว ธรรมชาติมันเป็นธรรมชาติของมันอยู่แล้ว แล้วธรรมชาติอย่างนี้พระพุทธเจ้าสอนธรรมะแก่นี้เองหรือ ก็ที่บอกว่ามีความว่าง ที่ว่าเราปฏิบัติแล้วมันว่าง มันสบาย อย่างที่เราบอกว่ามันไม่เป็นสมาธิ เพราะธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนั้น

แต่ครูบาอาจารย์นะ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ พระพุทธเจ้าท่านไม่ต้องการตรงนั้นไง ไม่ต้องการตรงนั้นเพราะอะไรรู้ไหม เพราะมันเป็นธรรมชาติของจิตอยู่แล้ว คือสอนไม่สอน ทำไม่ทำ มันเป็นอย่างนี้อยู่แล้ว มันเป็นอย่างนี้อยู่แล้ว แล้วมีมียอมาคู่สิ มีมียอมาคู่พระพุทธเจ้า มีมียอมาคู่พุทธศาสนานี้คือการปฏิบัติธรรม

ถ้ามีการปฏิบัติธรรม มันมี ศีล สมาธิ ปัญญา ทำไมพระพุทธเจ้าเวลาเทศน์สอน คฤหัสถ์ อันนี้อนุพัตพิกถานะที่ว่า ต้องเทศน์เรื่องของทานก่อน เรื่องศีลก่อน เรื่องภาวนาก่อน เพราะอะไร นี่มันเป็นเรื่องของคฤหัสถ์ แล้วพระเราจะมาสอน สอนง่ายๆ อย่างนี้ได้ยังไง โออย่างนี้นะเป็นฤๅษีชีไพร เราบอกเลย ศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญานะ เราเป็นชาวพุทธกันนะ

พวกฤๅษีชีไพร เขาประพฤติปฏิบัติกัน เขาไปไม่รอดหรอก ต้องมีพระพุทธเจ้า แล้วใช้ปัญญาถึงจะเป็นพระพุทธเจ้าได้ แล้วเดี๋ยวนี้เขาสอน คำสอนมันสอนแบบฤๅษีชีไพรโดยที่เขาไม่รู้ตัวนะ คือปฏิเสธไม่ทำอะไรไง ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ใจให้สบายๆ นะ อู้ มันก็จะว่างนะ แล้วว่างแล้วได้อะไรขึ้นมา เพราะมันเป็นมิจา เราถึงบอกไม่เป็นสมาธิไง สมาธิยังไม่ใช่เลย ถ้าเป็นสมาธินะ ศีล สมาธิ ปัญญา พอฝึกสมาธิเรา...

โยม ๑ : สมณะก็ยังไม่ได้หรอกคะ

มันสะท้อนตัวจิตเราไง เราเคลื่อนไหว ร่างกายเราเคลื่อนไหวนี้ มันต้องเคลื่อนไหว
ความรู้สึกตัวเราเคลื่อนไหวหมดใจไหม พอจิตเรานึกพุทโธนี้ จิตเรานึกพุทโธ

เพราะจิตเราเหมือนกับร่างกายนี้ ร่างกายเราทำงานขยับไป พอจิตมันขยับไปที่
พุทโธ มันอยู่กับพุทโธนี้ ๓ โลกธาตุ มันกระเทือนหมดละ ทีนี้พอกระเทือนไปนะ มัน
เพียงแต่มันขัดแย้งไง มันไปขัดแย้งกับกิเลสเรา พุทโธก็น่าเบื่อ พุทโธไม่มีรสชาติเลย
พุทโธ อู้ฮู ลำบากลำบากเลย

แต่โทษนะ ถ้าปล่อยเป็นจี๋ลอยน้ำสบายมากเลย ถ้าพุทโธนี้ยากมาก ลำบากไป
หมดเลย ถ้าปล่อยเป็นจี๋ลอยน้ำนะ โอ้ย สบาย ว่างๆ ว่างๆ โห้ย สบาย ศาสนาพุทธนี้ดี
มากเลย ปล่อยเป็นจี๋ลอยน้ำกันไป ว่างๆ ว่างๆ เพราะว่างๆ แล้ว พอว่างๆ ก็ว้างไป
เพราะว่างๆ เรามีการสัมผัสกัน เรามีตริกในธรรมะกัน เราคุยกันมันก็ว่างๆ กันมันก็
อยู่ในหมู่ณะ

มันมีพวกโยมมาหาเราเยอะมาก เขาปฏิบัติกันมานี้ทุกข์ยากมาก พอเขาไปว่างๆ
กันมา แล้วเขาก็บอกเขาเป็นอนาคากัน เพราะเขาหมู่ใหญ่ กลุ่มเขาใหญ่มาก เป็นอนาคา
กันหมดละ นี่ลูกของเขายกสงสาร นี่แม่เขา เขาก็ขอร้องให้แม่มาอยู่กับเราที่โพธาราม
เมื่อก่อนอยู่พักหนึ่ง เราก็บอก พยายามคุยกับเขาบอกว่า

“โยมจะเป็นอนาคา จะเป็นอะไรเราไม่ว่าหรอก ตามสบายเลย ขออย่างเดียว
ขอให้กำหนดพุทโธ พุทโธไว้ได้ไหม”

“ได้ค่ะ” อ้าวทำไปเรื่อยๆ

พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ ทีนี้จิตมันลงนะ เขาพูดเองนะ เขามาหาเรา
เขาพูดเองเลย “หลวงพ่อกุญชรหลวงพ่อนี้ดีกว่าอนาคาอีก” เพราะอะไรรู้ไหม เพราะพุท
โธ พุทโธ จิตมันสงบไง จิตมันลง แค่นี้จิตมันลงสมาธิ เขาสัมผัสได้ เขารู้เลยว่าความ
สัมผัสอันนี้ดีกว่าอนาคาอีก

เสร็จแล้วเขาพออยู่พักหนึ่ง เขาก็กลับไปอยู่กับพวกเขา พวกเขาบอกเขา เขาก็บอกเขา
เป็นคนเดียวนี้ หัวเดียวกระเทียมลีบ ก็ไปพูดในกลุ่มบอกว่า ความจริงพวกเรานี้ผิดหมด
นะ แม้แต่สมาธิยังไม่มีเลย เขาบอกอย่าไปเชื่อ อย่าไปเชื่อ ก็คุณว่างๆ ใจไหม ใจ นั้น

ว่างๆ อนาคต นี่เราก็กว้างๆ ใจ นี่ก็กว้างๆ ใจ อนาคตกันหมดเลย พวกเรานี้อนาคต กว้างๆ กันหมดเลย จริงไหม จริง ตามเขาไปอีกแล้ว ไปอยู่กับอนาคตอย่างเก่า คือไปเป็นจี๋ ลอยน้ำอย่างเดิม กลายเป็นจี๋ลอยน้ำอย่างเดิม

มันไม่มีเหตุผล เราจะบอกว่าวิฤภาวะพวกเรานี้มันไม่ถึง ปัญญาพวกเรานี้ไม่ถึง พอกระแสน้ำซัดเข้ามา เราก็อ้างเขาไป แต่เมื่อถึงความจริง อย่างนี้ ถ้าโยมทำอย่างนี้นะ กว้างๆ อย่างนี้นะ มันก็อยู่แค่นี้แหละ มันไม่ไปไหนหรอก ไม่ไปไหน

โยม ๑ : ไม่ไปไหน ใช่ โยมถึง..แล้วอย่างนี้ต้องกลับมาสมณะใหม่ใช่ไหมคะ เริ่มต้นใหม่

หลวงพ่ : อย่างนี้นะ เราไม่พูดว่าเป็นสมณะ หรือไม่เป็นสมณะ ถ้าพูดสมณะ วิปัสสนาปั๊บ มันจะเหมือนกับมันจะจี๋กัน วิปัสสนาดีกว่าสมณะ สมณะต่ำกว่าวิปัสสนา แล้วจะจี๋ว่าสมณะ มันจะเลวแบบว่าไม่มีคุณค่า

แต่ความจริงมันมีคุณค่ามาก ตัวสมณะนี้ ตัวสัมมาสมาธิ เป็นตัวที่มีคุณค่ามาก ตัวสัมมาสมาธิคือหัวใจของเรา สัมมาสมาธิคือตัวจิต ถ้าเราไม่รู้จักตัวจิตของเรา เราเปรียบเทียบเหมือนกับพวกญาติโยมบ่อย ถ้าพูดถึงนะ เราไม่เปิดบัญชีธนาคาร คนจะโอนบัญชีเอาเงินเข้าบัญชีเรา เราจะโอนเงินออกจากบัญชีธนาคารนี้ได้ไหม ถ้าเราไม่ทำสมาธิเข้าไปถึงจิตเรา มรรค ผล นิพพาน มันจะเข้าสู่จิตใจเราได้ไหม

ไอ้ตัวเองก็รู้จักตัวเอง อะไรก็ไม่รู้จักอะไรเลย แต่เวลาเขาเข้าไปในสังคมของเขา เขาจะบอกว่าดีไปหมด ทุกอย่างถูกต้องไปหมด ถูกต้องไปหมด แล้วพูดอย่างไรต่อละ ถูกต้องไปหมด จะทำอย่างไรต่อไปว่ามาสิ เขาบอกนี่ก็คือนิพพานแล้วไง

โยม ๒ : กว้างๆ นี่หรือครับ

หลวงพ่ : อ้อ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะเขาพูดต่อจากนี้ไปอีกไม่ได้แล้ว เพราะธรรมชาติของจิต เป็นอย่างนี้ใช่ไหม

โยม ๑ : เป็นอย่างนี้ค่ะ

หลวงพ่ : ใช่

โยม ๑ : มันไปต่ออีกไม่ได้

หลวงพ่ : ไซ้

โยม ๑ : ก็คืออยู่แค่นี้

หลวงพ่ : ไซ้

โยม ๑ : ทีนี้โยมก็พยายามสงสัย เอ๊ะ.. ทำไมมันถึงไปต่อไปไม่ได้อะไรอย่างนี้

หลวงพ่ : เพราะธรรมชาติของจิตมันเป็นอย่างนี้ ก็เขาถึงพูดกันว่า ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะเป็นธรรมชาติ เราถึงไม่ยอมรับเขาไง ธรรมะเป็นธรรมชาติไม่ได้ ถ้าธรรมะเป็นธรรมชาติ พวกเราเกิดขึ้นมา เราเป็นพระอรหันต์กันหมดแล้ว เพราะเราเกิดมาเป็นธรรมชาติ

การเกิดของมนุษย์เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง การเกิดของมนุษย์ การตายของมนุษย์ มันก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง จริงไหม ถ้าธรรมะเป็นธรรมชาติ พวกเราเกิดมาเป็นพระอรหันต์ทันทีเลย พอคลอดออกจากท้องแม่มา มันก็เป็นพระอรหันต์แล้ว เพราะมันเกิดอยู่ในธรรมชาติ มันจะเป็นธรรมชาติไปได้อย่างไร

โยม ๑ : แต่มันสุดท้าย มันต้องมาเจอธรรมชาติไม่ใช่หรือคะอาจารย์

หลวงพ่ : มันเหนือธรรมชาติ! ถ้าเป็นธรรมชาตินะโยมนั่งรถมานี่ โยมอยู่ในรถ โยมขึ้นมานี่ได้ไหม มันจะเข้าใจธรรมชาติทั้งหมด แล้ววางธรรมชาติไว้ตามเป็นจริง แล้วความรู้สึกเหนือความจริงออกไปครอบคลุม เพราะมันจะไม่หมุนไปหาธรรมชาติอีกแล้ว

โยม ๑ : นี่คะ โยมสงสัยตรงนี้ที่มันไม่หมุนไปตามธรรมชาติ

หลวงพ่ : มันไม่หมุนไปตามธรรมชาติอีกแล้ว เพราะถ้ามันไม่เหนือธรรมชาติ มันจะไม่หมุนไปตามธรรมชาติอย่างไร ก็มันไม่เป็นไง ก็มันไม่เป็น มันพูดได้ ธรรมะเป็นธรรมชาติ ธรรมะของพระพุทธเจ้าไง ธรรมะตามตำราไง ถ้าพูดตำรานะ เวลาพูดหลักการในการปฏิบัติ พูดไม่ถูก

แต่เวลาจะเทศน์ให้โยมฟังนะ เอาตำรามาท่องนะ โอ้อโฮ ละเอียดลึกซึ้ง พุทธธรรมะได้แตกฉาน อู๊ย ธรรมะนี่ลึกซึ้งมาก เข้าถึงนิพพานได้หมดเลย แต่เป็นธรรมะของพระพุทธเจ้านะ เพราะถ้าเป็นธรรมะพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าบอกธรรมะเป็นธรรมชาติใช้ไหม นี่ทฤษฎีเป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เราเอาทฤษฎีมาพูด มันก็ถูกต้องใช้ไหม แต่ตัวคนพูดไม่รู้อะไรเลย

ถ้าตัวคนพูดรู้อะไรแบบหลวงปู่มั่น แบบครูบาอาจารย์เรานี้ ธรรมะเหนือธรรมชาติ ถ้าว่าธรรมะเหนือธรรมชาติก็จะไม่เวียนไปตามธรรมชาติอีกแล้ว แล้วพุทธธรรมะได้ถูกต้องหมด คนที่รู้จริง รู้จริงทำจริงนี่ เหมือนเราขับรถมา ผ่านถนนหนทางมา ผ่านแยกอะไรต่างๆ มา เราขับมาได้ถูกต้องไปหมดเลย เพราะเราผ่านมาถึงที่จุดหมายได้ แต่นี่คนที่เขาจะมา เขายังไม่รู้ทางเลย เขาจะงงไหม แล้วเขาจะมาอย่างไร แล้วคนที่ขับมาแล้ว ไม่บอกเขา คนที่ขับมาแล้วไม่เคยเข้าเส้นทางนั้น จะบอกเขาถูกไหม

โยม ๒ : ถ้าไม่เคยมาบอกไม่ถูกครับ

หลวงพ่ : ถ้าคนไม่รู้จริงก็คือคนที่ไม่เคยเห็น คนที่ไม่เคยเห็นมันจะบอกคนต่อไปได้ไหม ถ้าบอกต่อไปไม่ได้ ก็เอาแผนที่มากางกันไง ธรรมะเป็นธรรมชาติไง เพราะแผนที่บอกไว้อย่างนี้ไง ธรรมชาติมันมีอยู่แล้วในนี้ไง แต่ถ้านอกธรรมชาติกูไม่รู้จะเพราะกูไม่รู้ว่ามันไปทางไหนนะ

แต่ถ้าเป็นธรรมชาตินะกางแผนที่นี้ไง นี่ไงเมืองจันทน์ ระยองไง นี่เข้าสมุทรปราการไง นี่เข้ากรุงเทพฯ ไง ออกมาก็นครปฐม มาโพธารามไง มาราชบุรี ธรรมชาติๆ แต่กูไปไม่ถูก กูไปไม่ถูกหรอก ธรรมชาติกูก็ไปไม่ถูกเพราะกูไม่เคยไป แต่ถ้าพูดธรรมะนี่แจ่มๆๆ เลย เพราะอะไร เพราะแผนที่ไง ถ้าเมืองจันทน์ไม่เข้าระยองจะไปไหน จันทน์ก็ต้องเข้าระยองนะ ธรรมะเป็นธรรมชาติ

ถ้าเป็นธรรมะเหนือธรรมชาติ เหนือธรรมชาติเพราะมันรู้จริง แล้วเวลาคนนะ ลูกศิษย์เราเยอะมากเลย บอกว่า อู๊ย หลวงพ่อย่าไปว่าเขานะ เขาละเอียดลึกซึ้งมากนะ อู๊ย เขาพูดถูกไปหมดเลย บอกเวลาเขาพูดกันนะ เขาพูดอย่างนั้น เรามาฟังแล้วเรา

สะท้อนใจ โทษนะ เราไม่รู้ว่าเขาละเอียดยิ่งเลย เราดูเขาหายากมาก เขาโง่เง่าแต่ตุนมาก โง่เง่าแต่ตุนมากเพราะอะไร

เพราะเขามีเลศมัยนัย เวลาเขาพูดธรรมะพระพุทธรเจ้านี้ เขาพูดได้ละเอียดลึกซึ้งมาก แต่เวลาเขาพูดเรื่องความจริงของเขา ไม่มีเลย มันต่างกันตรงนี้ไง เหมือนเช่นเห็นไหม เราเป็นคนไทยใช้ไหม ธนาการชาติเป็นเงินกองทุน เป็นของประเทศชาติใช้ไหม มันมีก็แสนล้านนะ เป็นของเราหรือเปล่า ไม่ใช่ของเรา เป็นของชาติ แล้วเงินในกระเป๋าเราล่ะ มีเท่าไร..เงินในกระเป๋าเรานะของเรา

โยม ๑ : แต่ถึงแม้มันจะมีไอย่างนั้นนะพระอาจารย์ คือไอย่างนี้เราถกกันจริงๆ นะคะ

หลวงพ่ : ใช่ ถกจริงๆ

โยม ๑ : คือหมายความว่า ไ้การที่เราปฏิบัติ ไ้ที่เราทำมาที่ว่ำนั่น มันก็บางครั้งมันก็มีแบบคล้ายว่า มีส่วนดีทำให้เรามันละเอียดขึ้น อะไรขึ้น จากจุดนี้มันคือกิเลสที่ซ่อนอยู่

หลวงพ่ : ใช่ ทุกคนพูดคิดอย่างนี้หมดใจ แล้วทุกคนอ้างตรงนี้ไง ทุกคนอ้างตรงนี้เพราะอะไรรู้ไหม เพราะว่าธรรมดา ธรรมะนี้ ธรรมะพระพุทธรเจ้าหรือสัตว์ขันธ์สัตว์ ก็เพื่อความดีของสังคัมใจ

โยม ๑ : ค่ะ

หลวงพ่ : แล้วทีนี้ความดีของสังคัม สังคัมคิระดับไหนล่ะ

โยม ๑ : ค่ะ

หลวงพ่ : ถ้าระดับที่เข้ามามา เวลาเข้ามา เขาบอกว่าปฏิบัติธรรมกันมาหรือว่าเข้ามาปฏิบัติ เข้ามาอยู่ในศีลธรรมเป็นชาวพุทธมันก็ถูกต้อง แต่ต้องถามมุกกลับว่า เราจะเอาอะไรไป

โยม ๑ : ค่ะ

หลวงพ่ : ถ้าพูดบอกว่า บอกว่าปฏิบัติธรรมนะ เข้ามาปฏิบัติธรรมเพื่อควบคุมตัวเองให้เป็นคนดีก็จบไป แต่เขาบอกว่ามีมรรคผลไง

โยม ๑ : อยากได้มรรคผลนะ

หลวงพ่ : ถ้ามรรคผลมันไม่ใช่ตรงนี้ไง ที่เรายุ่งกันนี้ เพราะทุกคนอ้างตรงนี้ไง อ้างตรงนี้ว่า เดี๋ยวนี้เขาปฏิบัติกันแล้ว คนสนใจปฏิบัติมากเลย มันเป็นที่ดีงาม ไม่ถูกต้องหรือ ถ้ามันดีงามจริงๆ นะ มันดีงาม มันต้องแบบว่ามันดีงาม มันต้องมีระดับของมันไง อย่าคลุกเคล้ากันว่าปริยัติเป็นปริยัติ ปฏิบัติเป็นปฏิบัติ สุตมยปัญญาคือการศึกษ จินตมยปัญญาเป็นการจินตนาการ การวิจัย

ภาวนามยปัญญาพวกมึงยังไม่เกิด คำว่าภาวมยปัญญา สิ่งที่เป็นภาวนามยปัญญา มันเกิดจากจิตที่สงบ จิตที่เป็นสมาธิก่อน เพราะว่าพระพุทธเจ้าบอกว่า สติ สมาธิ ปัญญา ปัญญาในการรู้คันกิเลส กระจกกิเลส มันต้องมาตามขั้นตอนของจิตที่มันพัฒนาขึ้นมา ถ้าจิตมันไม่พัฒนาขึ้นมา เราไปศึกษาธรรมะกันไป ก็เหมือนคนไม่รู้มาศึกษาธรรมะ มันก็คือไม่รู้ไง

โอ้เราพูดเจ็บนะ มีพวกเขาบอกว่ากัณิพพานพระพุทธเจ้าบอกกัณิพพานสงบเย็น สงบเย็นไง เราบอก อัฐ นิพพานคุณะ เอ็งคูสิ ญฺเญยควายญฺชุตสระไวนะ มันกินเสร็จ มันนอนแช่น้ำ ควายกัณิพพานทั้งคอกเลยนะ นอนแช่น้ำเย็นสบาย นิพพานสงบเย็นกัณิพพานควายๆ ใจ

คือเขาเอาศัพท์ของพระพุทธเจ้ามาใจ แล้วก็คิดกัน แต่เขาไม่เป็นความจริง นิพพานมันสงบเย็น สงบเย็นนะ อย่างพวกเราร่ำร้อน เราร่ำร้อน เราทุกข์นัก แล้วเราพยายามทำความสงบของใจ แล้วเราดอดนอนไอ้พิชใช้ใจในหัวใจ พิชใช้คือความอุปาทาน คือความไม่รู้จักเรา เราไม่รู้จักตัวเราเองนะ ไม่รู้จักหรอก รู้จักไปที่ไหน ไม่ใช่เราทั้งนั้นนะ ถ้าเป็นเรานะ มันเป็นเรื่องร้ายไปตัดทิ้งหมดเลย ไม่เอาไว้ละ ไม่มีใครเอาหมด แต่ถ้าเรากำหนดพุทโธ หรือปัญญาสมาธิ ถ้าจิตสงบเข้ามานะ จิตสงบ โอ้โฮ ตรงนี้ไม่มีใครเคยเห็นเลย เขาไม่เคยคุยกันตรงนี้เลย

โยม ๑ : แต่โยมเคยอะ โยมเคยสงบจนถึงแบบไม่มี ไม่มีอะไรเลย

หลวงพ่ : สงบอย่างนั้น มีสติพร้อมอย่างไรบ้าง

โยม ๑ : เออ ตอนที่อยู่กับหลวงปู่เทศก์ก็รู้สึกสงบค่ะ ก็อัมม มั่นรู้หมดคณะอะ แต่
ว่ามัม มั่นอย่างไร มั่นนานแล้ว

หลวงพ่ : ไซ้ เราจะบอกใจ ถ้ามันเป็นอย่างนั้น มันจะมีสติตลอด สติจะตามไป
ตลอด สติอย่างนี้เพราะมันมีสติ ไซ้ใหม่ ในพระพุทธเจ้าสอนนะ พระพุทธเจ้าสอนใน
หลักธรรมเลขนะว่า สติที่บริสุทธิ์ สติที่สะอาด สติที่รุ่มเย็นเป็นสุข มันจะเกิดสมาธิที่
เป็นสมาธิที่ชอบ สมาธิที่ดีงาม สมาธิชอบมันจะเกิดปัญญาที่ชอบ

ถ้าคิดมันเป็นอริสิด มันเป็นสติที่ไม่บริสุทธิ์เห็นไหม สติที่เศร้าหมอง มันเกิด
สมาธิ สมาธิก็เศร้าหมอง เกิดปัญญายังปัญญาโง่ไปเลย แต่ถ้าเป็นสติที่บริสุทธิ์เห็น
ไหม มันจะเกิดสมาธิเห็นไหม คำว่าสมาธิคือสติปัญญา

คำนี้แหละหลวงตา ท่านคิดสมาธิอยู่เห็นไหม แล้วท่านขึ้นไปหาหลวงปู่มันนะ
หลวงปู่มันบอกว่าๆ มันคิดสมาธิ มันจะนอนตายอยู่หรือให้ออกใช้ปัญญา หลวงตา
ท่านเข้าใจผิดใจ เข้าใจว่าสมาธินี้คือมรรคผลใจ

ก็บอกว่า อ้าว..ก็นี้เป็นสัมมาสมาธิใจ เพราะในตำราเห็นไหม ในตำรา เพราะ
ท่านเป็นมหาไซ้ใหม่ ในตำราบอกเป็นสัมมาสมาธิ พระพุทธเจ้าก็สอนสมาธิอยู่แล้ว นี่ก็
เถียงด้วยตำราใจ นี่เถียงด้วยธรรมะเป็นธรรมชาติใจ

หลวงปู่มันสวนกลับเลย “สัมมาสมาธิของท่านอย่างหนึ่ง (ของท่านคือของผู้หลง
ผิดอย่างหนึ่ง) สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้าอีกอย่างหนึ่งเว้ย สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้า
ไม่มีอุปาทาน ไม่มีสมุทัยร่วมเว้ย”

นั่นสัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิมันสะอาดบริสุทธิ์ในตัวของมันเอง

แต่พวกเรา เราบอกแล้วเราคิดไซ้ใหม่ พอคิดเราคิดว่าเป็นสัมมาสมาธิใจ คำว่า
คิดนะ คิดคืออะไร มันเข้าไปบวกในสมาธิ มันจะเป็นสัมมาสมาธิได้อย่างไร แต่เราก็
ไม่รู้ เราไม่รู้เพราะอะไร เพราะเราไม่เคยเดิน ทางเราไม่เคยเดิน ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์
บอกเห็นไหม คนที่เคยผ่านแล้วถึงจะรู้ ถ้าคนที่ไม่เคยผ่านไม่มีทางรู้ อ่านอย่างไร อ่าน

ให้ตายเราบอกเลยนะบอกทางวิชาการนะ บอกว่าพระไตรปิฎก เขาเก็บไว้ ปลวกมันกินหมดทั้งตู้เลย ภูไม่เห็นปลวกตัวไหนเป็นพระอรหันต์เลยวะ

โยม ๑ : อย่างนี้โยมก็ต้องเริ่มต้นใหม่

หลวงพ่ : ถูกต้อง

โยม ๑ : อานาปานสติใหม่ หรือว่า

หลวงพ่ : ถูกต้อง ถูกต้อง ต้องกลับมาตรงนี้ ถ้าไม่กลับมาตรงนี้เหมือนกับเรา เราไม่กลับมาตรงนี้ เราจะเริ่มต้นไม่ได้ ถ้าไม่ทำจิตสงบของเรามาก่อน เราจะเริ่มต้นอะไรไม่ได้เลย

โยม ๑ : ใจสงบก่อน

หลวงพ่ : ใช่

โยม ๑ : แล้วสงบแบบไหน ไม่มี พุทโธหายหรือว่านิ่งๆ หรือว่าไม่มีอะไรเลย

หลวงพ่ : ไม่ถึงขนาดนั้น ถ้าพุทโธถึงกับพุทโธหาย เขาเรียกว่าอัปปนาสมาธิแล้ว

โยม ๑ : ค่ะ

หลวงพ่ : แล้วพอมันสงบ พอเราสงบเราพุทโธๆ จนสงบเข้ามา คืออุปจารสมาธิ คือว่าสงบแล้ว แล้วออกรู้ได้ เวลาจิตมันสงบแล้วนะ เราใช้ปัญญาได้ตลอด เพราะเขาเน้นย้ำกันบอกว่า พวกพุทโธ แล้วอย่างเราทำจิตสงบ เมื่อไหร่จะสงบ แล้วสงบขึ้นมาแล้วเมื่อไหร่จะได้วิปัสสนา เราจะตายทิ้งเปล่าๆ ไม่ใช่หรือ

เราบอกไม่ใช่ พระพุทธเจ้าไม่ได้บอกอย่างนั้น เรากำหนดพุทโธๆ พอจิตสงบสงบแล้ว เราพอสงบนะ พอเราทำพุทโธพอจิตสงบปั๊บ สักพักหนึ่งมันก็จะออก พอกำหนดพุทโธอีกมันก็ไม่ได้ แล้วส่วนใหญ่คนมันจะเครียด เราบอกว่าเราพุทโธไปเรื่อยๆ พอมันพัก มันสบายแล้ว เราออกใช้ปัญญาได้เลย เพราะการใช้ปัญญานั้นก็เป็นสมณะวันยันค่ำ

โยม ๑ : อ้อ แล้วทีนี้เราใช้ปัญญาในอะไร ในกายหรือ

หลวงพ่ : ใช้ ในกายเราก็ได้ ในธรรมะก็ได้ พอเราใช้ปัญญาไปปั๊บ พอมันใช้ปัญญาออกไป โยมใช้สิ พอจิตมันสงบแล้วมันใช้ปัญญาขึ้นมา เวลามันปล่อย มันจะว่างกว่า ลึกกว่า แล้วเราก็พุทโธต่อไป ใช้ปัญญาต่อไปเรื่อยๆ พอเรื่อยๆ จิตมันก็สงบไปเรื่อยๆ ฐานกำลังมันก็มีขึ้นเรื่อยๆ พอฐานกำลังมีขึ้นมาแล้ว พอมันออกมาใช้ปัญญา มันจะเป็นวิปัสสนาไปโดยข้อเท็จจริงเลย

โดยข้อเท็จจริงเพราะอะไร เพราะเรามีบัญชีไง เราโอนเข้าโอนออก โอนเข้า ดอกเบี้ยมันก็เพิ่ม เราโอนเงินเข้านะ ไอ้นี้ ๕ เปอร์เซ็นต์ ๘ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็เพิ่มขึ้นนะ มันใช้ได้ คนเป็นนะ ทำอะไรก็เงินไปหมดเลย อันนี้เขาบอกว่า อู้ย ไม่ได้ ต้องจิตสงบก่อนนะ ต้องอัปปนาสมาธีก่อน ไม่ใช่!

โยม ๑ : ไม่ต้องถึงขั้นนั้น

หลวงพ่ : อัปปนาสมาธิวิปัสสนาไม่ได้ เพราะจิตมันสักระหว่าง เพียงแต่เราเวลา อัปปนาสมาธิคือรวมใหญ่ ถ้าจิตมันรวมใหญ่นะ มันอยู่ที่วาสนาของคนไง อย่างเช่นของเราเราจะพัก ไปรวมใหญ่เราก็ได้กำลังมาก ออกมาทำงานได้เป็นขั้นเป็นอัน ถ้าเราบางทีเรารวมใหญ่ได้ หลวงตาท่านพูดอย่างนี้ ท่านบอกท่านเรียนหนังสืออยู่ถึง ๗ ปี แล้วพยายามพุทโธ พุทโธ มันรวมถึง ๓ หน ๗ ปี เข้าสมาธิได้ ๓ ครั้ง

แล้วพวกเราทำอะไรกัน เข้าไป ๓ ครั้งเข้าไปพักเฉยๆ เพราะตอนนั้นท่านยังไม่ได้ออกปฏิบัติไง นี่พอออกปฏิบัติแล้วท่านก็ลุยเต็มที่เลย สมาธิอยู่เต็มที่เลย ท่านบอกว่า ท่านบอกท่านเสื่อมไป ที่ออกมาที่จักราชเห็นไหม สมาธินี้แน่นปึ้กยังกับหินเลย อย่างกับแท่นหินแข็งแกร่งเต็มที่เลย ไปทำกลดหลังเดียวเสื่อมหมดเลย

เหมือนแท่นหินเพราะตอนทำท่านทำด้วยความระมัดระวัง ท่านบอกว่า ใหม่ว่านั่นก็ดูจิตเฉยๆ นี่แหละ ท่านบอกกำหนดจิตเฉยๆ ดูจิตเฉยๆ แล้วพอดูจิตเฉยๆ พอมันเสื่อมไป พอมันเสื่อมท่านบอกพยายามดูจิตอย่างกับเข็นครกขึ้นภูเขา วันสองวันมันก็กลิ้งมา วันสองวันก็กลิ้งมาหมดเลยเห็นไหม ว่างๆ ว่างๆ พอสุดท้ายแล้วมันไม่มีอะไรยึด ไม่มีอะไรเกาะ ท่านก็มาคิดเอง เอ..เราจะทำอย่างไรดี อ้อ..สงฆ์เราขาดคำบริกรรม

บังเอิญว่าหลวงปู่มันจะต้องไปเผาศพหลวงปู่เสาร์ ก็ปล่อยให้ท่านรอที่บ้านโลกก่อน ท่านกำหนดอยู่ ๓ วันนอกแทพระเปิดเลย เพราะมันเคยสบายใจ มันเคยเป็นจี๊ลอยน้ำ เคย พอบังคับให้มันทำงานคือกำหนดพุทโธ เราคิด ความเครียดคือจิตทำงาน เวลาเราคิดจน เครียด เราคิดจนเรานอนไม่หลับ คือจิตทำงาน ที่นี้เรายังบังคับให้จิตทำงานกับพุทโธ ไม่ให้คิดตามอำนาจกิเลสของมัน เรายังบังคับให้อยู่กับพุทโธ มันไม่ยอมเว้ย เพราะมันเคยสบายใจใหม่ พอบังคับพุทโธ ท่านบอก ๓ วันแรก ท่านนอกแทพระเปิดเลย

แต่พออยู่ไป อยู่ไป อยู่ดีขึ้นๆ นะ พุทโธ พุทโธ เอาจนอยู่ พออยู่ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ จนพุทโธไม่ได้อัปนาสมาธิใจ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธไปเรื่อยๆ พุทโธ พุทโธ จนมันมัน เอ๊ะ! พุทโธไม่ได้เลย พุทโธไม่ได้ก็อยู่กับผู้รู้เฉยๆ อยู่กับสักแต่ว่ารู้ พอมันคลายตัวออกมา ท่านก็อัดพุทโธเข้าไปอีก อัดพุทโธเข้าไปเรื่อยๆ นะ ที่นี้ตั้งแต่บัดนั้นไม่มีวันเสื่อมเลย ไม่มีวันเสื่อมเลย เห็นไหม พอไม่มีวันเสื่อมเลย ท่านก็ออกทำงานของท่าน นั่งสมาธิตลอดรุ่งอะไรขึ้นมา ท่านก็ได้ขึ้นได้ตอนของท่านไปเรื่อย

จะนั่นที่ว่าเมื่อไหร่จะออกใช้ปัญญา คนมันพูดบ่อยว่าแล้วเมื่อไหร่จะได้ออกใช้ปัญญาละ เราโทษนะ เราจะไม่โง่เป็นควายหรือ พุทโธอยู่นี้ก็ควายตัวหนึ่ง ไม่เห็นรู้อะไรเลย ก็ไอ้ควายตัว พุทโธ พุทโธอยู่ ไอ้ควายตัวอยู่นี้นะ ไอ้ควายตัวเป็นพระอรหันต์ เยอะแยะเลย พุทโธ พุทโธ ครูบาอาจารย์เผลมาเป็นพระธาตุหมดเลย ไอ้พวกที่มันสักแต่ว่าทำ สักแต่ว่าทำ ภูไม่เคยเห็นมันมีมรรคมีผลสักตัวหนึ่ง

โยม ๑ : แล้วเมื่อก่อน ตอนมีอยู่พักหนึ่งอะพระอาจารย์ คือลูกชายป่วยหนักมาก แล้วโยมก็ พุทโธ พุทโธ จนมีตัวผู้รู้ แล้วก็เรารู้ที่อยู่เฉยๆ จนไอ้ตัวรู้หายไป แล้วมันก็ว่างอีกพระอาจารย์ มันคืออะไร

หลวงพ่ : เพราะมันรู้ที่อยู่เฉยๆ ถ้าอยู่กับผู้รู้แหละ แล้วรู้ที่อยู่เฉยๆ ถ้ามันว่าง มันมีอยู่ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งคือละเอียดเข้าสมาธิ เพราะผู้รู้เห็นไหม เราอยู่กับผู้รู้เฉยๆ แล้วมันว่างอีกอย่างมันเข้าสมาธิมา ถ้าไม่เข้าสมาธิมา มันก็ตกกังวลใจไปเลย เพราะเราหายเลย

โยม ๑ : หายเลย

หลวงพ่ : ไม่ใช่หายเลย นี่มีสติหรือเปล่า

โยม ๑ : มี

หลวงพ่ : เออ ถ้ามีสตินะ เพราะอะไร เพราะเรากำหนดรู้ กำหนดต่างๆ ถ้าสติมันพร้อมเห็นไหม มันก็ลงสมาธิได้ ถ้าเราจิตเราต้องทันนะ สตินะ คำว่าสติ ถ้าสติมันไม่ทันเพราะอะไร เพราะตอนนั้น พอถูกป่วยนะ เราจับประเด็นตรงนี้ ตรงที่ถูกป่วยหรือสายเลือดเราเป็นอะไรไป ธรรมชาติจิตใจเราต้องแบบว่า มีเป็นทุกข์เป็นธรรมดา

โยม ๑ : มีทุกข์แต่เราเกาะติดพุทโธ

หลวงพ่ : ใช่ ตรงนี้ไง เพราะทุกข์ไง เพราะทุกข์เราเกาะพุทโธ สติมันเลยสมบูรณ์ไง แต่ถ้าทำโดยธรรมชาติของมัน มันไม่ทำไง เพราะอะไรรู้ไหม เพราะมันสะท้อนใจไหม คนเราอะไรที่มันรัก แล้วมันจะต้อง มันโอ้.. มันสะท้อนใจมาก เพราะคนเรา

หลวงตาบอกว่า ทุกคนในการภาวนา เวลาจิตเราโดนกิเลสมันดื้อนเข้าสู่มุมอับ คนเรามันไม่จนตรอกนะ นี่ไง พอเราสิ่งที่รัก สิ่งที่หวงแหนเห็นไหม พอมันสะท้อนมันรักษาของมันนะ เพราะสติมันดีใจ แล้วโอกาสอย่างนี้นานๆ เป็นหนหนึ่ง อย่างนี้ไง พระกรรมฐานถึงไปนั่งบนหน้าผาบนอะไร ก็ตรงนี้เพื่อให้ตื่นตัวใจ ที่พระกรรมฐานเข้าไปหน้าผา เข้าไปอยู่กับเสือ ก็ตรงนี้ไง

โยม ๒ : แล้วอยู่กับป่าช้า อยู่กับอะไร

หลวงพ่ : เหตุนี้ไง การที่พระพุทธรเจ้า...

โยม ๒ : มันจะได้กลัว แล้วเราก็ได้กลับมาพุทโธได้

หลวงพ่ : ใช่ ตอนที่พระพุทธรเจ้าสอนมีเหตุมีผลหมด แต่พวกเรามันจี๋เพื่อ อ่านความคือเราอ่านศัพท์ออกใจ อ่านอักษรออก แต่เราไม่เข้าใจความหมายว่า พระพุทธรเจ้าทำเพื่ออะไรไง เราก็เลยสักแต่ว่าทำกันนะ ขนไปเลยนะ พวกเราไปเที่ยวป่าช้านะ ก็เอาติดไฟไปติดไว้ก่อนนะ จะให้ป่าช้ามันสว่างไสว มันจะได้ไม่กลัวไง ไปเราไปป่าช้ากัน แต่ไปแบบกองทัพนะ ไปเป็นกระบวนเลย มันก็อยู่บ้านก็ได้ ไม่ต้องไปหอรกอย่างนั้นนะ

เขาให้ไปเพื่อจะคันรื้อคัน ให้อุณหภูมิของ ให้อุณหภูมิของเราใจ ให้อุณหภูมิได้
 ดำเนินที่มันอยู่ในใจนะ รื้อมันขึ้นมา เราถึงชำระกิเลส เราต้องชำระกิเลสของเรา เรา
 ต้องต่อสู้กับเรา ฉะนั้นอย่างที่โยมทำนะ อย่างที่เหตุการณ์อย่างนั้นมันเป็นเฉพาะ มัน
 เป็นเหตุการณ์เฉพาะ มันไม่เกิดบ่อยๆ แต่เราปฏิบัติเราต้องเกิดให้มันคงที่ ชำนาญในวิธี
 นั้นชำนาญในวิธี นี้เราจะต้องหาหลักหาเกณฑ์ของเราให้ได้

ถ้าเราหาหลักหาเกณฑ์ของเรา เพราะอะไรรู้ไหม เพราะการทำความสงบ มันมี
 อยู่ตั้ง ๔๐ วิธีการ การทำสมาธิ การภาวนา พุทโธก็ได้ ชัมโมก็ได้ สังโฆก็ได้ มรณานุ
 สติก็ได้ ระลึกถึงความตาย อะไรก็ได้ แต่! แต่ถ้าเราจิตไม่มีอะไรทำ มันไม่มีหลัก จิตที่
 ไม่มีอะไรเกาะ เป็นไปไม่ได้

“จิตนี้จะต้องมีคำบริกรรม ไม่มีคำบริกรรมก็ต้องเป็นปัญญาอบรมสมาธิ เพราะ
 ปัญญาอบรมสมาธิ มันมีสติ”

เพราะปัญญาอบรมสมาธิอย่างเช่น ตรีกาธรรมะ แล้วมีสติตามไป ผลของมันก็
 คือสมาธิ สมาธิทั้งนั้น แล้วพอเขาปฏิบัติกันตรงนี้ไป เราถึงบอกว่าพวกนี้ตัดรากเหง้า
 ใจ ต้นไม้ไม่มีรากนะมันไปปลูก มันจะขึ้นได้อย่างไร นี่ใจต้นไม้ไม่มีราก ว้างๆ ว้างๆ
 เห็นเขาปลูกต้นไม้ ปลูกกับเขา เขารดน้ำต้นไม้กัน อยู่..เขารดน้ำต้นไม้ เขาพรุนดิน
 เขาใส่ปุ๋ย เขาลำบากมากเลย อุ..สู้เราไม่ได้วะ ปลูกไว้ก็ไม่ต้องทำอะไรเลย

โยม ๑ : อย่างนี้พระอาจารย์คะ สมมุติถ้าโยมปฏิบัติใหม่ โยมก็ปฏิบัติแบบหลวง
 ปู่เจียะได้ไหมคะ

หลวงปู่ : ได้

โยม ๑ : ถึงแม้จะเดิน พุทโธ เดินอะไร โยมก็พุทโธโธโธโธโธโธ โพุทโธโธ
 โธโธโธโธโธโธโธ อย่างนี้ตลอด

หลวงปู่ : ได้! ครูบาอาจารย์เราทำอย่างนี้นะถูกหมดแล้ว โยมนะมาถูกทางกันหมด
 เลย เพราะโยมมีครูบาอาจารย์มาทั้งนั้น แต่คราวนี้นั้นทำมาแล้วมันนาน เขาจะเอาตรงนี้
 มาเทียบใจ พวกเรานี้จะจุดบอดตรงนี้ ทำมานานแล้วไม่เห็นได้อะไรเลย พอคนอื่น
 เสนอทฤษฎีใหม่มานะ จี๋ลอยน้ำนะ โอ้โฮ สบาย ตอนนี้ไปหาทฤษฎีจี๋ลอยน้ำกันหมด

โยม ๓ : เวลาทำต่อเนื่องมันเห็นผลจริงๆ นะ

หลวงพ่ : ไหน

โยม ๓ : ที่โยมไปอยู่กับหลวงปู่สินะ

หลวงพ่ : ทำอะไร ทำอะไร ทำอะไร

โยม ๓ : ไปอยู่กุฏิหนึ่ง เดินจงกรมภาวนาอย่างนี้ ต่อเนื่องอย่างนี้

หลวงพ่ : แล้วต้องต่อเนื่องสิ

โยม ๓ : มันไม่เพื่อย มันไม่เหนื่อย แล้วมันก็ไม่ว่างด้วย นอนก็นอนน้อย

หลวงพ่ : แล้วทำไมล่ะ ก็ถูกทางแล้วทำไม ก็ถูกแล้ว ถ้ามันถูกทาง มันทำไปถูกทาง พอถูกทางมันจะส่งกัน

โยม ๑ : แล้วอย่างเวลาเราเดินจงกรม ปัจจุบันนี้โยมเดินจงกรมโดยที่โยมรู้แค่ผัสสะที่ปลายเท้า เท่านั้นเอง

หลวงพ่ : ว่าไป ว่าไป

โยม ๑ : ที่นี้พอรู้ จิตมันก็อยู่ในแนวนี้อย่างเหมือนกัน แต่สมมุติถ้าเรามาแบบนี้ เราจะทำแบบนี้ได้หรือเปล่า หรือว่าพุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธ

หลวงพ่ : พุทโธเลย

โยม ๑ : เอาพุทโธเลย ไม่ต้องไปเอาจับตรงผัสสะที่เบาๆ ตรงนั้น

หลวงพ่ : พุทโธนะ พุทโธนะ พุทโธเราต้องระลึกขึ้นมาใช่ไหม ถ้าเราไม่นึกพุทโธ พุทโธจะเกิดขึ้นมากับเราได้ไหม นะ ถ้าเราไม่มีวิตกวิจารณ์ พุทโธมันไม่มีหรอก พุทโธจะมีต่อเมื่อเราวิตกขึ้นมา คือเรานึกขึ้นมา นึกคือวิตก วิจารณ์คือพุทและโธ เราต้องวิตกขึ้นมา วิตกมาจากไหน วิตกมาจากจิต เราสัมผัส สัมผัสที่ไหน สัมผัสที่ปลายเท้า นี่

อภิธรรมไฉ่ ความรับรู้ รู้ว่าการเคลื่อนหนอ อะไรหนอ มันเป็นการสัญญาอารมณ์ที่
สร้างขึ้นมาอีกอันหนึ่ง

โยม ๑ : อ้อ โยมเข้าใจแล้ว

หลวงพ่ : ถ้ามันสัญญาขึ้นสร้างอีกอันหนึ่ง เราก็สร้างอารมณ์ขึ้นมาให้มันว่างๆ อยู่
ตลอดไป เราถึงบอกเราจนประจำว่าตัดรากไฉ่ คำว่าตัดราก คือตัดสิ่งที่สัมผัสเข้ามาถึง
จิตไฉ่ มันเอาจิตไว้อันหนึ่ง แล้วเราก็ไปสร้างภาพอีกอันหนึ่ง ให้อ่างๆ มันอยู่ตรงนี้
ตลอด

โยม ๑ : ถูก ถูก ถูกต้อง โยมเป็นอย่างที่พระอาจารย์พูดอย่างนี้ เวลาเดินจงกรม
เป็นอย่างนี้เลย

หลวงพ่ : อภิธรรมทั้งหมดเป็นอย่างนี้ทั้งหมด แล้วมาหาเราว่าหลวงพ่ ว่างๆ แล้ว
ทำอะไรต่อ ๒๐ ปี ๓๐ ปีแล้วนะ เราก็เลยถามว่า มึงทำเพื่ออะไรล่ะ ถ้าทำเพื่อปฏิบัติ
ธรรมนะถูกแล้วละ

โยม ๑ : อ้อ พระอาจารย์คะ สมมุติโยมมีอีกคำถามหนึ่ง สมมุติว่า สมมุติเรา
ปฏิบัติพุทโธๆ แล้วระหว่างที่เราดูทีวี ตาเราก็ดูแต่ที่เราพุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธอยู่
อย่างนี้ มันจะมีผลอะไรกับพุทโธเราไหม คือเรารู้ รู้ว่าตัวนี้ แต่บางทีจิตเราไม่ได้ไปส่ง
อยู่กับไอ้ตัวนั้น

หลวงพ่ : ไม่ อันนี้มันเป็นอะไรนะ มันเป็นกับลูกศิษย์เราคนหนึ่ง เขามาพูดอย่างนี้
เขาบอกมีพระทางเมืองจันทน์นี่แหละ ลูกศิษย์เราคนเมืองจันทน์ พระเมืองจันทน์ เขาบอกเลย
นะ เขาบอกว่าเขานั่งดูทีวี แล้วเขาใช้พิจารณาให้มันเป็นอสุภะอะไรได้ นี่เขาพูดนะ ทีนี้
พระเพื่อนเรามันภาวนาไม่เป็นใช่ไหม มันฟังแล้วมันก็ทิ้งนะ มันก็เก็บไว้ในใจ มันก็มา
หาเรา มาถามว่าเอ็งเชื่อไหม เพื่อนกันนะ

“เอ็งเชื่อไหมว่าเขาดูทีวีอยู่แล้วเป็นอสุภะ”

ญบอกว่า “สันตินนะ สันติน”

“เฮ้ย..เขาทำได้นะ เขาเป็นอสุภะนะ”

“เอ็งคิดว่าได้หรือ”

เขาบอก “เขาบอกกว่าได้”

เราก็ถามมันนะ ภาพเคลื่อนไหว มันเคลื่อนไหวอยู่แล้ว แล้วที่ว่าอสุทะ อสุทะ คือเราเพิ่งซากรูปใหม่ เราดูภาพขึ้นมา แล้วเราให้มันวิภาคะ คือมีขยายส่วนใหม่ มันเกิดจากจิตเราใหม่ แล้วที่ภาพที่ทีวีมันเคลื่อนไหวอยู่แล้วใหม่ แล้วเราไปดูสิ่งที่เคลื่อนไหว มันเคลื่อนไหวอยู่แล้ว แล้วเราจะมีเวลาเราจะจับได้ใหม่ ให้มันขยายส่วน โดยตามที่เรายังกับ คือเรายังกับมันไม่ได้

โยม ๑ : ไม่ค่ะ คือเราไม่ได้บังคับที่โน่นทีวีนะ พระอาจารย์

หลวงพ่ : เดียว เราจะเปรียบเทียบให้ฟังก่อน เราเปรียบเทียบเพราะโยมพูดมา พอดีของโยมไง เราจะเปรียบเทียบ เขามีทฤษฎีอันนี้เหมือนกันที่นั่นนะ เรากลัวมันจะมีทฤษฎีอันนี้มาหลอกลวง ทฤษฎีอันนี้ที่เขาคิดกันอยู่นี้ มันเป็นทฤษฎีของเขาใหม่ ว่าเขาคูกันนะ เราจะบอกว่าสิ่งที่เขาพูด เขาทำไม่ได้ แต่โดยความเห็นผิดของเขา เขาเสนอขึ้นมา

นี่ไงที่เราจะบอกว่าทฤษฎีที่ลายน่าอีกอันหนึ่ง คือว่าเขาจะบอกว่าเขาทำได้ เพื่อจะไปอวดคนอื่นไง แต่ความจริงใครตามอันนี้ไปเสียหายหมด ที่นี้ของโยม กรณีของโยม เราจะป้องกันก่อนว่า เพราะมาจากเมืองจันทน์เหมือนกัน นี่ก็มาจากเมืองจันทน์ กลัวเดี๋ยวไฟฟ้ามันจะไปช็อตกัน (หัวเราะ) ต้องแยกก่อน

โยม ๑ : ที่นี้ของโยม โยมดูไปเลยๆ แต่ในใจพุทโธ พุทโธ รู้เข้ารู้ออก ถอยเข้าถอยออก อย่างนี้ไม่ได้ใช่ไหมคะ

หลวงพ่ : อี เราจะคิดว่าจะ ถ้าทำอย่างนั้นแล้ว ถ้าโยมดูทีวีนะ โยมก็ตั้งสติแล้วดูทีวีไปดีกว่า

โยม ๑ : อ้อ

หลวงพ่ : ถ้าโยมพุทโธ มาพุทโธดีกว่า

โยม ๑ : อ้อ

หลวงพ่ : เหมือนมิดของเรา เราจะเอามาใช้ประโยชน์ มันจะเป็นประโยชน์ใช้ไหม เราเอามาทำอย่างนั้นปั๊บ มิดมันจะท้อใจ

โยม ๑ : อ้อ

หลวงพ่ : พอเรามาพุทโธกับทีวี่ เราก็พุทโธ พุทโธ พุทโธ พุทโธไปเรื่อยเลย พอเรากลับเข้าไปในห้องนอนจะพุทโธนะ เออ พุทโธ

โยม ๑ : มันไม่ได้

หลวงพ่ : อี มันจะทำให้ ทำให้หัวใจของเราเอง มันสั่นคลอน มันไม่มั่นคง ถ้าเราดูทีวี่เราก็ดูทีวี่ ตั้งสติไว้ ก็ดูเขา เพราะมันเป็นการดูข้อมูลข่าวสาร เราต้องรู้ทัน พอเราตัดแล้วเราก็กลับไปของเรา พุทโธนี่ก็ชัดเจน คือทำอะไรทำให้มันคง ชัดเจนของเราชัดเจนกว่า

โยม ๒ : ต้องอย่างเดียวเลยใช่ไหมครับ ต้องอย่างเดียว

หลวงพ่ : ใช่ ทีนี้พ่มาทำอย่างนั้นปั๊บนะ เราดูทีวี่เราก็พุทโธไปด้วย เราก็คิดว่ามันก็ได้ เราก็ได้ ทีนี้เราก็ได้ปั๊บนะ ต่อไปนะเราก็จะไม่ทำจริงจังอันนั้นแล้ว ใช่ไหม เราก็จะมาดูว่า กฎที่วิภูก็พุทโธของภูนี่ไง มันเสียโอกาสของเราไปอย่างนะ งานตามหน้าที่ตามความเป็นจริงอันนั้น เราก็ทำอันนั้นมันได้ประโยชน์ เราก็คิดว่า อันนี้เราก็ทำแล้วไง มันเสียหายตั้ง ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ

เสียหายคือหนึ่งจิตใจเรา มันก็แบบว่าเรากุมยาก ใช่ไหม เพราะเราพุทโธอยู่แล้ว เราก็อยู่ที่นี่ใช่ไหม พอเราอยู่แล้วมันก็พุทโธง่ายขึ้นนะ เพราะอะไรรู้ไหม เพราะนี่เราก็พุทโธอยู่ พอเราดูแลอยู่ จิตมันมีที่เกาะไง มันจะพุทโธได้นาน จะอยู่ได้ทั้งวันๆ ก็ได้ แต่พอดับทีวี่แล้วจะพุทโธนะ มันชักไม่เอาแล้ว มันมีโทษไง มันมีโทษต่อการกระทำไปเบื้องหน้าไง นี่พูดถึงผลของเรา

แต่นี้โยมพูดถึงว่า พุทโธแล้วดูทีวี่มันดีนะ ดีสิ เพราะเราจะพูด ทุกคนนะ ธรรมะพระพุทธเจ้าสอนทำดี ไม่ให้ทำชั่ว ละชั่ว ทำดี สิ่งใดที่เป็นความดี เราก็บอก อู้

หุย สิ่งนั้นดี เพราะเราทำอยู่แล้วมันดีใช่ไหม แต่คนลืมนะว่ากิเลสมันบังเงา มันอ้างความดี กิเลสมันจะเอาความดีมาอ้างกับเรา แล้วเราก็ไม่รู้ทันมัน เพราะความดีของพระพุทธเจ้าพูดอย่างนี้นะ

เวลาเราสวดมนต์นะ ใจความดีที่ติดว่านี่ยังมีอยู่ ความดีที่ต้องพัฒนาทุกวัน ก็ดีขึ้นไปกว่านี้ยังมี ความดีเราไม่มีที่สิ้นสุดหรอก ความดีละเอียดขึ้นไป ละเอียดขึ้นไป ถ้าทำไม่พอดีถึงที่สุดแล้ว ทำไมพระประพาศปฏิบัติเห็นไหม ละหมดเลย แล้วใครมาก็สังสารนะ ใครมาก็ อู้อู พระลำบาก พระลำบาก เข้าๆ จะเทศน์ประจำนะ ไม่ต้องมาสังสารพระนะ ไม่ต้องมาสังสาร ไม่ต้องมาสังสาร เพราะความดีหายๆ ใจ

ความดีของเขานะ เขาอยากให้พระอยู่พอสมควรของพระ แต่เราบอกว่าพระเขาปรารถนาความดีคือจิตสงบ ถ้าจิตเขามั่นคงขึ้นมา พอเขาภาวนา มันทุกข์มันยาก ถ้าเขาล้มล้ม เขาล้มแต่สิ่งที่เป็นใจมันเข้าไป พอเสร็จแล้วเขาไปนั่ง อู้อูความดีของโยมเอามาปนเปอพระนะ แล้วพระ อืม ความดีของโยมมาทำลายพระนะ โอ้ย..มาทำลาย นี่มันคนละดีเห็นไหม เราบอกว่าโยมใส่บาตรเป็นบุญของโยมจบแล้ว

แล้วขอเวลา ขอให้พระได้คัดได้เลือก ถ้าพระท่านคัดเลือกของท่าน อะไรฉันแล้วพอดำรงชีวิต บางอย่างอย่าให้มันมากกระเทือนถึงหัวใจ ทำลายหัวใจมากเกินไปนัก อยู่ที่ท่านจะคัดเลือก ความดีที่ละเอียดกว่าเห็นไหม ถ้ามันเป็นความดี โยมปรารถนาดี โยมเห็นสังสาร รับรู้เข้าใจได้ แต่ถ้าพระไม่มีหลักมีเกณฑ์ พระเห็นโยมอย่างนั้นด้วยความเกรงใจ พระก็ตอบสนองโยม แล้วพระก็ไปนั่ง อือหึ่มๆ อยู่คนเดียว มันก็ไม่ไหว

โยม ๑ : แล้วพระอาจารย์คะ สมมุติตอนที่โยมก็แบบคล้ายกับว่า ร่างกายอะไรมันก็ไม่ดี ไม่อำนวยให้เลย สมมุติถ้าโยมนั่ง แล้วบางทีนั่งได้ไม่นานอะไรอย่างนี้ โยมจะนอน แบบ..

หลวงพ่ : ได้ ได้หมด เดิน ยืน นั่ง นอน

โยม ๑ : ใจโยมไม่มีปัญหา แต่ใจโยมมีปัญหามาก

หลวงพ่ : นอนก็ได้ นั่ง โทษนะโยมนั่งอย่างนี้ภาวนาได้ ถ้า...

โยม ๑ : แล้วทำไมไฉ่ความที่เขาเจตนาว่าง กับไม่เจตนาว่าง เขาก็ว่างก็คือสมณะที่ไม่เจตนาว่าง มันคือปล่อยเป็นธรรมชาติมันก็คือวิปัสสนา ทำไมเขาเปรียบเทียบแบบนี้

หลวงพ่ : โทษนะ เราจะบอกว่าตอแหลไป

โยม : (หัวเราะ)

หลวงพ่ : ไฉ่พวกนี้มันตอแหล เพราะไม่ใช่พูดกับโยมนะ มาเยอะ ลูกศิษย์เขามาอย่างนี้ สภาวะธรรมที่เป็นปัจจุบันมันเป็นธรรม สภาวะที่มีความรู้สึกนี้มันเป็นกิเลสเห็นไหม ผมอยู่สภาวะธรรมตามความเป็นจริง เราถามกลับว่า เฮ้ย อย่างนี้มันมีจริงๆ หรือว่าไม่มีหรอก

โยม ๑ : มันยาก มันยาก

หลวงพ่ : เฮอะ มึงคิดกันขึ้นมาเอง มึงบัญญัติศัพท์ตัวเอง

โยม ๑ : เพราะโยมทำแล้วมันยากมาก มันไม่ได้

หลวงพ่ : มันไม่มีหรอก ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันทันนะ สมาธิคือจิตหยุดนิ่งแล้วสภาวะที่มันเป็น จิตมันมีความรู้สึกไป สภาวะธรรมที่เป็นปัจจุบันธรรม ถ้าสภาวะที่เป็นปัจจุบันคือธรรมชาติ โยมคิดเครื่อง เครื่องยนต์มันติด ต้องมีน้ำมันไหม ทุกเครื่องยนต์ต้องสมบูรณ์ถึงจะติดเครื่องได้ ถ้าเราติดเครื่องไม่ได้ เครื่องดับแสดงว่ามันก็ไม่ติดเครื่องใช่ไหม นี่เขาบอกว่า รถ เขาแบบว่าเครื่องเขาติดอยู่ แต่เขาบอกเครื่องเขาดับ

โยม ๒ : เพราะน้ำมันไม่มีเหอ

หลวงพ่ : ไม่ใช่ มันไม่ได้ติด มันไม่มี เขาบอกว่าเครื่องเขาติดอยู่

โยม ๒ : อ้อ ติดอยู่แล้วเครื่องมันดับ

หลวงพ่ : อ้าว..แต่ว่าเขานิ่งอยู่ไง สภาวะที่เป็นปัจจุบัน เราบอกเครื่องมันติดอยู่เพราะอะไร เพราะมันมีความรู้สึก มีความคิด จริงไหม ถ้ามีความรู้สึกมีความนึกคิด

อยู่มันจะหยุดนิ่งได้อย่างไร แต่พอมันมีกิเลสเห็นใหม่ เครื่องมันติดจนร้อน มันจะพังอยู่แล้ว อันนั้นมันก็รู้ได้ไง คนมีกิเลสไง

เราบอกมันไม่ใช่ สภาวะที่มันเป็นปัจจุบัน ที่มันเป็นสภาวะธรรมที่มันเป็นปัจจุบันคือเป็นโดยสมาธิไง เพราะสมาธิมันไม่คิดอะไรใหม่ ถ้าสมาธิมันเป็นสมาธิ สมาธิมันไม่คิด มันไม่คิดเพราะอะไร มันไม่คิดเพราะว่าเครื่องมันไม่ได้ติด มันดับเครื่อง ที่นี้การดับเครื่อง มันต้องมีสติ มีทุกอย่างพร้อม แล้วอารมณ์ความรู้สึกมันไม่มี ไม่มีความคิดใจ ความคิดคือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ถ้าไม่มีสังขาร มันจะคิดได้ไง มันจะปรุงได้ไง ที่นี้พอมันปรุงไปอย่างนี้ มันก็บอก คำพูดของโยม เขามาพูดกับเราเยอะมาก อยู่กับสภาวะ...

โยม ๑ : ที่โยมทำอยู่แล้วมันไม่ใช่ล่ะ มันฝืนนะ

หลวงพ่ : มันไม่ใช่ มันไม่ใช่เพราะอะไร เพราะอันนี้มันเป็นอาการของจิต มันเป็นความรู้สึก มันเป็นสัญญาอารมณ์ แล้วตัวจิตเราเป็นอีกตัวหนึ่ง แล้วตัวจิตเรามันเป็นพลังงาน ถ้าพลังงานไม่ส่งออกมา พลังงานคือตัวจิตมันไม่มี ใจสิ่งนี้เกิดขึ้นไม่ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ สัญญาอารมณ์สภาวะธรรมที่เขาพูด มันเป็นสัญญา มันเป็นอารมณ์ความรู้สึก มันเป็นสัญญาตญาณ สัญชาติญาณมันมีแต่คนมีชีวิต คนตายไม่มีสัญชาติญาณเพราะจิตมันไม่มี ในเมื่อตัวจิตมันมีอยู่ สัญชาติญาณออกมา โดยสัญชาติญาณ พอสัญชาติญาณอยู่แล้ว สิ่งนี้แล้วมันไปคู่ตามนั้น แล้วจิตมันอยู่ไหนล่ะ

แล้วพวกนี้ไม่รู้จัก พวกนี้ไม่รู้จักสมาธิไม่รู้จักอะไรเลย แล้วสิ่งที่มันเกิดขึ้นมามันเป็นสัญญาอารมณ์ความรู้สึกอะไรใหม่ สิ่งที่เป็นสัญญาความรู้สึกบีบ มันก็อ่านพระไตรปิฎกอะไรใหม่ พระไตรปิฎกพระพุทธเจ้าสอนไว้ พระพุทธเจ้าบอกไว้ อย่างเมืองจันทน์มาถึงนี้ มันต้องผ่านอะไรมาบ้างไง เขาก็คิดภาพไป อ้อ..กรุงเทพฯ มันเป็นอย่างนั้นนะ อ้อ..กรุงเทพฯ เป็นสภาวะธรรมนะ อ้อ..ถ้าลงไปเพชรบุรีมันผิดவே้ย โอ้ เพชรบุรีมันจะลงไปได้ มันไม่ใช่ไปราชบุรีเว้ย เออ ลงไปเพชรบุรีมันก็เป็นกิเลสใจ โอ้ย ถ้าไปกรุงเทพฯ มันก็เป็นธรรมใจ

โยม ๑ : แต่พระอาจารย์บางทีเวลาเราเถียง เราเถียงว่าจิตเรามันไม่ได้เป็นอย่างนี้ เขาบอกอันนี้เป็นสัญญา อันนี้เป็นความคิด อันนี้เป็นไอ้เนี่ยๆ เขาก็ตอบเราได้ทุกถ้อยคำ

หลวงพ่ : แผนทีไง

โยม : (หัวเราะ)

หลวงพ่ : กูท่องได้ชัดเจนไง กูท่องได้ กูจำได้ พุทโธ โง่ตายหา

โยม : (หัวเราะ)

หลวงพ่ : ก็เขาเอาแผนที่มากางบอกอยู่นี่

โยม ๑ : แล้วสมมุติถ้าโยมทำ โยมทำแต่ว่าผู้รู้กับสติ

หลวงพ่ : ไช้

โยม ๑ : อย่างเดียว

หลวงพ่ : ไช้

โยม ๑ : พุทโธเข้า พุทโธออก

หลวงพ่ : ไช้

โยม ๑ : จับตรงนี้อย่างเดียว

หลวงพ่ : ไช้

โยม ๑ : แล้วจะมาทดสอบกับอาจารย์ตอนไหนคะ

หลวงพ่ : เมื่อไหร่ก็ได้

โยม ๑ : เมื่อๆ เมื่อมันถึงตอนไหนเข้าคะ

หลวงพ่ : เมื่อไหร่ก็ได้ เออะ พอจิตมันสงบใช่ไหม พอจิตมันพอมีกำลังบ้าง โยมก็ออกใช้ปัญญาไง แล้วถ้ามันติดขัด แล้วค่อยมาว่ากัน ถ้ามันไม่ติดขัด โยมจะไปได้ เป็นแบบอะไรนะ เป็นร้อง ร้อง ร้องไปเลย

ถ้าจิตมีवासานะ พอมันไป มันส่งกันไป โยมมีสองขา พอมันส่งขาหนึ่ง ขาซ้าย วิถีสสนาขาหนึ่ง สองขาจะเดินไปแล้วจะส่งกัน ทั้งสมณะทำความสงบของใจ ใช้ปัญญาได้ไป ปัญญากลับมาทำความสงบ เคี้ยวโยมเดินสองเท้านะ โยมจะเดินได้รอบ โยมจะเดินได้พ้นจากวัฏฏะไปจากจิตเลย แล้วโยมจะรู้เอง แล้วถ้ามันติดขัดถึงมาถามเรา ถ้าไม่ติดขัดนะ โยมก็ฉิวเลย เรือออกทะเลไปเลย

โยม ๑ : เดินออกไปเรื่อย ๆ

หลวงพ่ : เอ้อ

โยม ๑ : ก็เดินตามธรรมชาติตามร่างกายไปเลย

หลวงพ่ : ทำไป ไซ้ ทำไปเรื่อยๆ

โยม ๓ : เดินยังไงก็ตาม ให้พ้นจากวัฏฏะนี้

หลวงพ่ : เดินฉิวไปเลยไง

โยม ๑ : อ้อ..พระอาจารย์เหลืออีกอย่างฮะ สมมุติถ้าโยมป่วย โยมจะเข้าโรงพยาบาล เราจะต้องเอาจิตเราออกมา หรือพุทโธมันอย่างเดียว

หลวงพ่ : พุทโธมันอย่างเดียว เอาจิตมันออกไป เอาจิตออกไป เอาจิตที่ไหนออกไป

โยม ๑ : เอามันไปวางไว้ข้างนอก ไม่เอาตรงนี้

หลวงพ่ : ไม่มี การว่าความจิตมันออกไป มันเป็นการยกภาระไปกองไว้ หลอกตัวเอง

โยม ๑ : แต่เราไม่รู้สึกับสังขารร่างกายที่เราทำอยู่นะเจ้าคะ

หลวงพ่ : นั่นแหละ เราปฏิเสธมันไป ก็เหมือนตัดรากนี้ไง คำว่าตัดราก

โยม ๑ : อ้อ

หลวงพ่ : คำว่าตัดราก คือมันไม่ถึงจิตใช้ไหม

โยม ๑ : แต่มันก็ทำได้ใช้ไหมพระอาจารย์ แต่มันไม่ใช่

หลวงพ่ : ไม่ใช่ โทษนะ โทษนะ

โยม ๑ : ค่ะ

หลวงพ่ : ถ้าตายตอนนั้นไปไหน

โยม ๑ : ตกนรก (หัวเราะ)

หลวงพ่ : ถ้าตายตอนนั้นไปไหน เอาจิตออกไปแล้ว มึงไปไหน หายจ้อยเลย

โยม ๑ : หายจ้อยเลย

หลวงพ่ : อยู่กับพุทโธ อยู่กับสัจจะความจริง อยู่กับจิตกูนี้ พุทโธอย่างเดียว!
บอกเลย หลวงตาบอกว่าพุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ แต่ไอ้พวกคนโง่ มันบอกว่าพุทโธนี้
โง่ สมณะนี้โง่ พุทโธนี้ไร้สาระ พุทโธนี้ชาวพุทธหลงกันมาเยอะ ชาวพุทธทำผิดพลาดกัน
มาเยอะแล้ว

แต่หลวงตาบอกพุทโธสะเทือน ๓ โลกธาตุ ครอบคลุม ๓ โลกธาตุ แล้วเรายังไม่
เห็นคุณค่าของมัน ใครมาถูกชนแหลกเลย แล้วคำว่าชนของเราเห็นไหม คูสิ โยมชักเรา
มาสิ เรามีหลัก ที่ว่าชนแหลก กูไม่มีหลง ไม่มีผิดพลาดจากหลักหรือ กูอยู่ที่หลักนี้ แล้ว
ของกูไม่ใช่ว้าวพันหลักโวย หลักของกูมันหลักที่มันมีชีวิต มันสามารถตอบได้หมด

ฉะนั้นเราถึงพยายามจะเน้นตรงนี้ขึ้นมา พุทโธคำเดียวสะเทือน ๓ โลกธาตุ พุท
โธเป็นพุทธานุสติ เราเคารพสาคา เราเคารพเรา แล้วเคารพสาคาเคารพไปเคารพมา
หลวงตาบอกว่าปฏิบัติไปปฏิบัติมา ไม่เคยคาดคิดเลยว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์
จะรวมอยู่ที่เราหนึ่งเดียว เพราะพุทโธ พุทธะ ผู้ใดปฏิบัติธรรม ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็น
ตถาคต

ผู้ใดเห็นพุทโธในตัวเอง ผู้นั้นจะได้อุปฐากพระพุทธเจ้า พุทโธไป พุทโธมา
พระพุทธเจ้านั่งอยู่กลางหัวใจเรา เพราะธรรมชาติของจิตคือผู้รู้ คือพุทธะ นี่

พระพุทธเจ้าสอน ศาสนาพุทธอยู่บนหัวใจทุกดวงใจ พระพุทธเจ้าปฏิเสธพระเจ้าทั้งหมดเลย แต่ถ้าใครเข้าถึงพุทธะ เข้าถึงพุทธโธ คือเข้าถึงใจของเรา ผู้ใดเห็นธรรมผู้นั้นเห็นตถาคต เพราะเห็นถึงพุทธโธของเรา เรากราบพระพุทธเจ้าอยู่ในหัวใจของเราเลย

แล้วมึงจะไปไหนกัน มันยังโง่อยู่นะ มันโง่แล้วอวดฉลาด ไปศึกษาธรรมะพระพุทธเจ้าไง อย่างที่พวกโยมพูด อู๊ย..อธิบายได้ยอด ทุกคนจะพูดคำนี้หมด อู๊ย อธิบาย

โยม ๑ : ก็แทงทะลุตลอดหมดเลย ถ้ามีคำถามอะไรก็แทงเข้ามาทะลุตลอดหมด แล้วอย่างนี้จะไม่... พระอาจารย์จะบอกว่าเขาไม่รู้ได้อย่างไรเจ้าคะ

หลวงพ่ : อู๊ย พวกนี้นะ อย่าว่าแต่เขาเลยนะ พวกอกิธรรม พวกโยมคฤหัสถ์ พอเขาฝึกไปแล้วนะ โทษนะ อย่างเราเป็นอกิธรรมไซ้ใหม่ พอเราสอนมากๆ เข้า เราแก่ชราภาพ เขาจะฝึกคนรุ่นใหม่ขึ้นมา

แล้วคนรุ่นใหม่เขาจะทดสอบ พวกนี้จะจำอักษรได้ทั้งหมดเลย บรรทัดที่เท่าไร อยู่ที่บรรทัดไหน วรรคไหน ถ้าจำไม่ได้ขึ้นมาจะสอนไม่ได้

โยม ๒ : เหมือนกับแผนที่

หลวงพ่ : ไซ้ พอขึ้นมาสอนปั๊บนะ เขาจะได้เงินเดือน เขาจะได้ตัวเครื่องบินไปทั่วประเทศ เขาจะมีการอบรม มีอะไรต่างๆ พวกนี้มันเป็นอาชีพๆ หนึ่ง อาชีพที่ว่าเขาค่องมาก แล้วอย่างนี้พอพระเข้าไป ขนาดคฤหัสถ์เขายังทำได้ขนาดนั้น พระไม่ต้องพูดกันเหมือนเราเลยแหละ เรามีโน้ตบุ๊กอยู่ตัวหนึ่ง โยมจะถามอะไร ูกกดให้หมดเลย โยมถามอะไร โน้ตบุ๊กกูก็มีนะ กูจะกดโน้ตบุ๊กพระไตรปิฎก

โยม : หัวเราะ

หลวงพ่ : ป๊อกๆ ๆๆ ถามมานี้ โอ๊ย พระไตรปิฎก กูเลยต้องกราบพระไตรปิฎกเลย เพราะกูรอดตายเพราะโน้ตบุ๊กนี้ แต่กูเองกูไม่รู้ละ ไม่มีคือไม่มี ไม่มีนี่ ที่เขาหากินกันอยู่ได้เพราะอะไร เพราะพวกเราไม่มี คนที่รู้จริงมันน้อย แล้วคนรู้จริงนะจะไปจับอย่างนี้ มันเหมือนเราบอกพวกนี้มันแก๊งค์ ๑๘ มงกุฏ แล้วตำรวจจะไปตามจับไอ้แก๊งค์ ๑๘

มณฑุ เขายังไม่ทำผิดจะไปจับที่ไหน แล้วเวลาเขาไปตกทอง เขาไปหาเหยื่อ แล้วไปที่ไหนนะ นี่ก็เหมือนกัน ผู้รู้จริงก็เหมือนตำรวจ รู้จริง มันลั่นกรองได้หมด แต่ไอ้คนที่มันตั้งจ้องทำอย่างนี้มันเยอะเยอะไปหมด

โยม ๒ : แต่ถ้าภาวนาพุทโธนี่จะรู้ขึ้นมาเองใช่ไหมครับ

หลวงพ่ : สันติภูริโก ปัจจัตตัง ถ้าไม่รู้ขึ้นมา พระพุทธเจ้าพูดขนาดนี้นะ กาลามสูตรไม่ให้เชื่อใครเลย ให้เชื่อที่รู้ขึ้นมา นั่นนะ รู้ผิดมันก็รู้ว่าผิด เราถึงบอกโยม ที่พูดกับโยม ไอ้โยมที่บอกว่าเขาพูดตอบได้ทุกคำ เรารู้ เรายืนยันว่าพวกนี้เขารู้ว่า เขาไม่รู้ เรามั่นใจว่าไอ้พวกที่ตอบโยมว่า รู้ทุกคำๆ เราว่ามันไม่รู้ ถ้ามันรู้ มันรู้ มันเอาตัวมันรอด มันจะไม่พูดอย่างนี้ เพราะอะไรรู้ไหม

เพราะถ้ามันรู้จริง มันทำของมันได้จริง มันจะต้องสร้างความจริงของมันขึ้นมาในใจของมัน ถ้ามันสร้างความจริงในใจของมันขึ้นมา มันเป็นความรู้จริงเหมือนที่เขาผ่านมาที่นี้แล้ว เขาจะบอกคนอื่นได้ถูกหมดเลย แล้วนี่พอออกไปแล้วเห็นไหม บอกไปแล้ว โยมไปถามเขา โยมไปถามเขาใช่ไหม เขาตอบได้ทุกคำเลยใช่ไหม แล้วทำไมโยมว่างๆ ว่างๆ จนตื้อละ

โยม : (หัวเราะ)

หลวงพ่ : ก็ผลมันบอก ก็เขาบอกเรามาหมดแล้ว ไปหาหมอ หมอรักษาบอกรักษาหมดแล้ว หายแล้ว ก็อยู่ปวดอยู่ มันหายตรงไหน เขารู้ไหม ยิ่งกว่ารู้อีก เพราะเขาก็เป็นเหมือนโยมนี่แหละ

เขาก็เป็นเหมือนโยมนี่แหละ แล้วโยมเองโยมก็ยังสงสัย แล้วเขาไม่สงสัยได้อย่างไร ถ้าเขาเชื่อศรัทธา เขาต้องแก้ตัวเขาก่อน ถ้าโยมปฏิบัติตามคำสอนตามคำบอกเขาหมด แล้วโยมเป็นอย่างนี้ แล้วเขาสอนโยมมา เขาทำแล้วเขาเป็นอย่างไร ก็เป็นเหมือนกันนะ แต่เป็นเหมือนกันแล้วทำไมโยมสงสัย ทำไมเขาไม่สงสัย

เพราะอะไรรู้ไหม เพราะกู กูจะหาผลประโยชน์ไง กูี่หลังเสียแล้วนะ กูเป็นอาจารย์ ฉะนั้นบอกไม่รู้ต้องบอกว่าไม่รู้ ควรบอกว่าไม่รู้ ถ้ามีไม่รู้ บอกไม่รู้ซะ จบ! ที่นี้บอกว่ารู้ อยากเป็นอาจารย์ อยากมีสถานะให้คนเชื่อถือ แล้วบอกว่าตอบได้ทุกคำ

ทำไมจะไม่ทุกคำ โธ่ กูถือแผนที่ไว้เลยละมึง ทำไมกูจะตอบไม่ได้ โธ่ ท่องเช้าท่องเย็นนะเว้ย

เราเจอเรื่องนี้มาเยอะ อยู่กับครูบาอาจารย์นะ หลวงตานะ เวลาท่านตรวจสอบธรรมะกัน ท่านพูดปัจจุบัน เวลาโยมตอบมาอย่างนี้เห็นไหม โยมมาบอกว่าโยมว่างๆ แล้วจนมันตื้อไป แล้วถ้าพูดยังไม่เข้าใจใช่ไหม พูดเรื่องอื่นเขาก็วนไปก่อน ไปถามเขา ย้อนกลับมาอีก สมมุติว่าเราพิจารณาไป แล้วเราคิดว่าเราเป็นอะไรไป แล้วเราไปรายงานอาจารย์ อาจารย์ก็จะถามว่าจริงหรือไม่จริง พูดครั้งที่ ๑ ใจ แล้วก็วนไปคุยเรื่องอื่นกลับมา กลับถามครั้งที่ ๒ เพราะมันพูดเรื่องอื่นมันผลออกไปแล้วใช่ไหม พอมันตอบตอบผิด ตอบถูก

แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ถามครั้งที่ ๑ ก็ถูก ถามครั้งที่ ๒ ก็ถูก ถามครั้งที่ ๓ ก็ถูก ถามอะไรก็ถูก ไม่รู้พูดไม่ได้ ไม่รู้ตอบไม่ได้ แต่บางทีมันไปลักจำเขามา มันอาจจะพูดครั้งแรกถูก พอเขาถูกแล้ว เขาตรวจสอบกันอย่างนี้นะพระปฏิบัติ ถ้าไม่รู้จริงพูดไม่ได้ แล้วสิ่งที่เขาทำกันอยู่ ถ้ามึงยังตอบในเรื่องของแผนที่นะ ในความรู้สึกของเราเนะ เราไม่ให้ค่าเลย ไอ้ที่เขาบอกกันนะ อู้ฮูยละเอียดมาก ลึกซึ้งมาก โอ้ย อธิบายได้มากนะ กูย! ไร้สาระ

หลวงตาครูบาอาจารย์ของเราเนะ เวลาพูดธรรมะกันนะ ตอบคำเดียว ใช่หรือไม่ใช่ ถามคำเดียวตอบคำเดียว เขาไม่พูดเย็นเยื่อ พูดชักแม่น้ำทั้ง ๕ หรือ เขาพูดหนเดียว พูดคำเดียว คำเดียวเท่านั้นนะ

โยม ๑ : ใช่เลย

หลวงพ่อ : คำเดียวเท่านั้นแหละ!

โยม ๑ : คือพระอาจารย์เขาเวียนไป แล้วก็ถามคำถามว่าใช่หรือไม่อะไรอย่างนี้

หลวงพ่อ : เออ ไล่่ออกเลย เขาไม่พูดกันมากหรอก พูดมากนะ แผนที่ๆ กูพกแผนที่มา กูพยายามจะอธิบายแผนที่ให้อาจารย์ฟัง อาจารย์รำคาญตายहां พระเป็น ที่นี้พ่อแผนที่ปั๊บ พวกเราไปดูเขาก็ไม่มีศกยภาพเลย พูดกันเล็กๆ น้อยๆ ใจ เอ..พระป้านี้ไม่มี

ปัญญาเลย พระป่านีปฏิบัติไม่เป็นนะ สู้ฉันไม่ได้นะคูสิ ยิ่งกว่าคอมพิวเตอร์อีก แจ๊วๆ แจ๊วเลยนะ ไอ้ทางนี้ก็ แหม ว่าปัญญาเลอเลิศ สำหรับเรานะจริงๆ นะ ไร้สาระ

อย่างของเรามากับโยมนะ ทัวไปนะ แล้วถามปัญหา เราตอบ จับๆ จบเลย เพียงแต่ว่าส่วนใหญ่เป็นเพราะพวกโยมนี่แหละ หลวงพ่อไม่เคยลืย ถามแล้วถามอีกใน ทั่วๆ ที่มันโดนใจไปแล้วละ มันกระแทกใจไปแล้วละ แต่พอกระแทกใจ ส่วนใหญ่แล้ว ก็กลัวผิด กลัวผิด กลัวหลง กลัวผิดพลาด ก็พยายามจะหาอะไรมาการันตีว่าทำแล้วไม่ ผิด เราพูดไว้ในสติปัญฐาน ๔ เราจะแจก “สติปัญฐาน ๔” นะเราบอกว่าผิดหมด ผิด หมด ใครปฏิบัติก็ผิดหมด ผิดหมด ผิดหมดเลย ผิดทุกคนเลย ผิดทุกคนเพราะอะไร

เพราะเรามีอวิชชา เรามีความไม่รู้ อยู่ ในการปฏิบัติของเราก็มีความผิดเป็น ธรรมดา พอมีความผิดแล้วเราก็กะใจไป มันจะเป็นอะไร แต่ทุกคนต้องการันตีว่า ต้อง ไม่ผิดนะ ต้องให้ถูกต้องหมดคนะ ก็มึงไม่รู้ มึงจะถูกได้อย่างไร ก็มึงไม่รู้ว่าจะอวิชชาจะมี ไหม แล้วปฏิบัติมันจะถูกได้อย่างไร ก็ทฤษฎีมันถูก แต่ความไม่รู้ของเรามันผิด เอา ความไม่รู้ไปศึกษาทฤษฎีที่ถูก มันจะ..ขอถามหน่อย มันจะถูกได้ไหม

มันก็ต้องผิดไปก่อนเป็นธรรมดาใช่ไหม แล้วผิดมันจะเสียหายไปไหน ก็ ความผิดนั้นนะ มันจะบอกเราเองว่า เออโทษนะ เออถูกผิดวะ เออถูกผิดวะ ผิดมันก็ แก่ใจใจ แก่ใจไปแก้ไขมา เห็นไหมมันจะถูก ที่นี้พวกเรานี่ส่วนใหญ่แล้วกลัวผิด เพราะกลัวผิดใจ มันถึงผิดๆ ผิดตลอดไปไง ถ้าไม่กลัวผิด ทำไป

พระพุทธเจ้า ๖ ปีผิดมาหมดเลย วันคืนวิสาขะถึงได้ถูกมา หลวงปู่มนั่นะปฏิบัติ แล้วดูโถมขนาดไหน มีใครบ้างไม่ผิด ผิดมาทั้งนั้น ที่นี้ทางแผนที่เห็นไหม ต้องอย่าง นี้ ผิดไม่ได้ ปฏิบัติธรรมผิดหมดเลย มีแต่ความอยากผิดหมดเลย เราสวนกลับเลย ถ้า อย่างนั้นสงสัยต้องไปสอนพระอรหันต์วะ เพราะว่าคนเกิดมามันก็มีกิเลสทั้งนั้น ต้อง พระอรหันต์ถึงไม่ผิด แล้วอย่างเราไม่ได้เป็นพระอรหันต์ กูก็ไม่ต้องปฏิบัติเลยนะสิ

หลวงตาไม่ได้พูดอย่างนั้น ความอยากที่เป็นมรรคก็มี ความอยากดี การไฝดี การปฏิบัติดี การพยายามขวนขวายอยู่ อันนี้เป็นมรรค แต่เขาบอกความอยากเป็นกิเลส หมด พอความอยากเป็นกิเลสหมด เขาก็ตัดราก ทุกอย่างเขาสอนตัดราก สอนไม่ให้ถึง อวิชชา สอนไม่ให้ถึงไม่ให้เห็นกิเลสของเรา พยายามกลบกิเลสไว้ เอากิเลสไปซ่อนไว้

ที่อื่น แล้วบอกฉันเป็นคนดี ฉันสบาย โอ๊ย ฉันมีความว่างนะ เอากิเลสไปซ่อนไว้ แล้วก็มาสอนพระพุทธเจ้ากัน

โยม ๑ : แล้วทำไมทางเถรสมาคมปล่อยไว้อย่างนี้ได้

หลวงพ่ : ถ้าพูดอย่างนี้ได้พูดการเมืองไปเลย

โยม : (หัวเราะ)

หลวงพ่ : ถ้าพูดเรื่องนี้เดียวจะไปเข้าการเมืองเลย

โยม ๑ : อ้าว จริงๆ อะ ถ้ามันเป็นอย่างที่พระอาจารย์พูดจริงๆ มันก็ควรที่จะแบบ

หลวงพ่ : เขาไม่ยอมรับกันหรอก เขาไม่ยอมรับกันหรอก มีนะ มีเพื่อนเราเป็นเลขาของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เวลาเข้าไปประชุมในมหาเถรสมาคมนะ พยายามเสนอวาระ บอกว่าให้พระในเมืองไทยสอน พยายามให้สอนเหมือนกันว่า นรกสวรรค์มีจริงหรือไม่จริง ขนาดเสนอวาระอย่างนี้เขายังไม่ยอมรับ เขายังไม่ยอมให้เข้าประชุมเลย เขาบอกไม่รับ ไม่ให้เข้า ใครสอนอย่างไรให้สอนของเขาไป

ขนาดนรกสวรรค์ เพราะนรกสวรรค์ ในพระไตรปิฎกเยอะแยะไปซะไหม พระพุทธเจ้าเทศน์ธรรมจักรเห็นไหม เทวดามานุโมทนาเยอะแยะไปหมดเลย แต่เขาบอก นรกก็ไม่มี สวรรค์ก็ไม่มี จุดขายเขาใจ ไอ้พวกที่เชื่อนรกสวรรค์ ไอ้พวกนี้ไอ้พวกหลังเขา ไอ้พวกปัญญาชนรุ่นใหม่ ไอ้ถือแผนที่ชัดๆ นรกสวรรค์ไม่มี สวรรค์ในอก นรกในใจ ไอ้มันเป็นจุดขาย จุดขายหมายถึงว่าตลาดนะเรียกร้องให้ศรัทธาในกลุ่มของใคร เขาก็รักกันปกป้องกัน มันมีการปกป้องกัน มันมีอะไรกัน

ฉะนั้นอย่าว่าเลย ในวงปฏิบัติเรานั้นก็มีปฏิบัติถูก ปฏิบัติผิดเหมือนกัน ความผิดพลาดมันมีบ้างเป็นธรรมดา การปฏิบัติผิดถ้าคิดแบบว่าลูกผู้ชายผิด ผิดแบบเราไม่เข้าใจเราต้องแก้ไข อันนี้เราถึงน่าให้อภัย แต่คนที่ผิดแล้วนะ คือว่าความผิดนั้น เอาความผิดเอา ถือว่าผิดแล้ว ความผิดนี้มันเป็นจุดเด่น คือว่ามันเป็นสิ่งที่ว่าโลกเขาคาดการณ์ไม่ได้ เอามาเพื่อหาผลประโยชน์ อันนั้นเขาน่ารังเกียจ ในวงสังคมทุกวง

สังคมมีคนดีและคนเลวปนกัน เราอย่าบอกว่าพุทธโธแล้ว ฮุย ใครพุทธโธคนนั้นเก่ง พุทธโธไม่ได้หรอก พุทธโธเปรตก็เยอะ

โยม ๑ : หัวเราะ

หลวงพ่ : พอพุทธโธแล้วมันไม่จริงก็เยอะไป แต่ความจริงโดยข้อเท็จจริง พุทธโธคือ พุทธธานุสติ พุทธโธคือศาสดาของเรา นี่คนปฏิบัติไม่ได้ คนปฏิบัติไม่เป็น มันก็มีของมัน เป็นเรื่องธรรมดา นี่เราพูดกันเรื่องข้อเท็จจริง แต่ทฤษฎีคำสอนวิธีปฏิบัตินี้อีกเรื่องหนึ่ง นะ เราคุยกันอยู่ที่นี่ทฤษฎีปฏิบัติคำสอน แต่ปฏิบัติไปแล้วตามข้อเท็จจริงนั้น ต้องทำให้ ได้จริงอีกอันหนึ่ง ไม่ใช่บอกพุทธโธดีแล้ว ใครพุทธโธขึ้นมาพวกกูเลยนะ จี้ก็อึดขึ้นเลยนะ บอกพุทธโธนี้ดีๆ โอ้ همینนะทิ้งมันไปเลย (หัวเราะ)

โยม ๑ : อาจารย์ทำอะไรหรือเปล่าคะนี่ สามโมง

หลวงพ่ : เออ สามโมงเกือบชั่วโมงหนึ่ง ดีมาก ดี ดีมาก ประสาเรานะ เราคิดเลย ที่ โยมเข้าใจมาก เพราะโยมมีพื้นฐานมาจากหลวงปู่เทสก์ เพราะโยมเป็นลูกศิษย์ กรรมฐานมาก่อน พอพูดมันก็เลยแบบว่าไปจี้ถึงข้อมูลเดิม มันทำให้พูดกันง่าย ถ้าโยม นะ หรือผู้ปฏิบัติเขามาแบบบอภิรกรรม มาแบบที่เขาศึกษามานะ

เขาฟังเรานะ เขาเถียงตายเลย เขาเถียงตายเลยนะ โอ้ หลวงพ่อพูด มันพูดแบบว่า ไม่มีเหตุผลรองรับ คือพูดแบบเหมือนใช้อารมณ์ความรู้สึก แต่ทางวิชาการเขามีเหตุผล คือมีพระไตรปิฎกรองรับ คือมีแผนที่รองรับ เขายังยึดมั่นว่าอันนั้นถูก ต้องค่อยๆ แก่ ค่อยๆ เคาะ ค่อยๆ ค้างออกมา โอ้ย แก่ความเห็นคนนี้ยากมาก

โยม ๑ : โยมไปกราบหลวงพ่...เหมือนกันนะค่ะ พยายามกระแทกโยมหลายทีแล้ว โยมก็สงสัย โยมก็พยายามมาทำ มาทำ มาทำ มันก็อยู่ตรง

หลวงพ่ : นั่นแหละ เขาไม่เสนอทฤษฎีที่ชัดเจน ถ้าอย่างเราเห็นไหม เราเสนอที่ชัดเจนเพราะอะไร เพราะรากเหง้าที่มาที่ไป เวลาเขาพูดนะ มันก็คล้าย คำว่าคล้ายๆ แผนที่เหมือนกัน เพราะเขาไม่ได้บอกที่มาที่ไปไง คล้ายๆ แผนที่เหมือนกัน

แล้วนี่โยมคืออยู่อย่างหนึ่ง โยมมีครูบาอาจารย์เป็นกรรมฐาน คือมีที่เขาเรียกว่ามีพื้นฐาน พอมีพื้นฐานเรากุยกั๊กมันจะเร็ว โอ้ย ถ้าไม่มีพื้นฐานนะ ยังจะต้องยกเหตุยกผลอีกเยอะเลย กว่าจะเออตามกู ฮู้ ต้องยกเหตุยกผล ยกอะไรมาให้ดูเยอะเลย แต่ดีดีเพราะมีพื้นฐาน มันก็เลยคุยกั๊กง่าย เข้าใจได้ง่าย เราก็พอใจ คือเราพูดเพื่อประโยชน์ศาสนา เพื่อเห็นความถูกต้องดีงามของเราเนาะ เออ เอวัง